

sk0081 4 800 mtik1089

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0059-sk0081-ig

- sk0059 usa - katonai /1.rész/
 sk0060 usa - katonai /2.rész/
 sk0061 türkmén - ciprus
 sk0062 foglalkozása: űrhajós /1.rész/ panoráma!
 sk0063 foglalkozása: űrhajós /2.rész/ panoráma!
 sk0064 colombo - satti
 sk0065 asztron- megkezdődött a munka
 sk0066 lengyel szakszervezetek
 sk0067 pahr - genscher
 sk0068 prága - tanjug
 sk0069 szkp kb - szocialista internacionálé
 sk0070 rövid hírek:
 madrid: spanyol-szovjet
 vaticánváros: i. jános károly - ii. jános pál
 varsó: mefisztó lengyelországban
 tallinn: észt legfelsőbb tanács
- sk0071 szovjet űrkutatás
 sk0072 arafat
 sk0073 nicaragua - fejlemények
 sk0074 kambodzsa
 sk0075 finn parlament
 sk0076 a szocialista internacionálé - második nap
 sk0077 szkp kb - politikai bizottság
 sk0078 rövid hírek:
 rijad: pym - szaud-arábia
 madrid: reagan - gonzález
 hamar: norvég konzervatív párti kongresszus
- sk0079 tartalomjegyzék 1.
 sk0080 tartalomjegyzék 2.
 sk0081 tartalomjegyzék 3.
 jp mj
- készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: flesch istván
 heltai andrás
 németh gyula
 márkus gyula
 meruk józsef
 - v é g e -

20.34

080483 1574

fi

--

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 9.

kül

s z o m b a t

sk0001 3 230 mtik1001

kína-usa - a pingpongtól a teniszig

baracs dénes, az mti hirmagyarozója írja:

1983. április 9. /mti/ - sport és politika, úgy tűnik, sajátos módon keveredik kína és az egyesült államok kapcsolataiban: ha 12 esztendővel ezelőtt egy kínába meghívott amerikai pingpong-együttes utja jelenthette a fagy éveit után a közeledés nyitányát, most az azóta világpolitikai dimenziót öltött kapcsolatrendszer lazulását hu na, az egyesült államokban menedékjogra szert tett kínai tenisz-sztár esete mutatja.

az ifju kínai bajnoknő természetesen nem a profijátékosok kínában elképzelhetetlen gázsijára hivatkozott disszidálási döntésének indokolásakor, hanem maga is a kínai...sportpolitikára, éppen a pingpongra utalt. őt, ugymond, csuang ce-tung, a hajdani többszörös világbajnok asztaliteniszező sorsa gondolkoztatta el. csuang hiába nevezte egy híres cikkében eredményei magyarozatának azt, hogy úgy üt a pingponglabdába, mintha csang kaj-sek fejét célozná, ez nem mentette meg a „kulturális forradalom”, éveinek átnevelési kampányaitól. később viszont hiába emelte sportminiszterré csiang csing kegye, annak bukásával ismét átnevelhette önmagát.

csak hogy a „kulturális forradalom”, már messze van, s pekingben a hu na tavaly nyári disszidálásához fűzött ilyesfajta utólagos magyarozatokat egyszerüen az amerikai „csábitás és kényszer”, leplezésére tett kísérletnek tekintik. az ifju bajnoknő visszatérését szülei a lányhoz küldött üzeneteikben éppugy kérték,

hg

mint az ország vezetői az amerikai félhez intézett felszólításaikban - és miután mindez eredménytelen maradt, peking a kínai-amerikai kapcsolatok újjáépítése óta példátlan retorziókkal élt: a két ország közötti kulturális és sport-egyezmények keretében esedékes idejű csereprogramok és találkozók lemondását határozta el.

azonban ahogy a pingpong-diplomácia idején az addig /és azután/ teljesen ismeretlen amerikai játékosok pekingi vizitje csak az első diplomáciai kaucsukgömböt szolgáltatotta csou en-laj, mao és nixon globális játszmájához, úgy most hu na teniszlabdája is csak azért hozott ilyen váratlanul látványos eredményt, mert a kínai-amerikai játéktéren már régóta romlott a helyzet. romlott, méghozzá annak ellenére, hogy annak az eredeti pekingi kritériumrendszernek fényében, amely a pingpong-diplomácia születését is inspirálta most kanyarodott az amerikai politika a legigéretesebb - azaz a leginkább szovjetellenes - irányba. /folyt/.

bd már
06.14 090483 2448

-.-

sk0002 4 230 mtik1002

a pingpongtól a teniszig 2

csak hogy ma már kína diplomáciájában nem az a kiindulópont, hogy a különböző államok viszonya milyen a szovjetunió iránt - annál is inkább, mivel maga tárgyal északi szomszédjával a két ország viszonyában felhalmozódott akadályok eltávolításáról -, hanem az, hogy milyen partnereinek a magatartása kína irányában. ebben a megítélésben pedig a reagan-gárda kína-ellenes gesztusait, mint aminő a tajvannak szóló fegyverszállítások növelése, vagy a kereskedelmi téren a kínai textilexport utjába gördített akadályok, nem ellensúlyozzák a washingtoni szovjetellenes keresztshadjárat lépései.

egyébként pedig szemmel látható a pekingi vezetés csalódása a kínai-amerikai kapcsolatok eredményét illetően. bár a két ország kereskedelme rendkívüli mértékben kibővült, washington /és ez már nemcsak a reagan-adminisztrációra vonatkozik/ nem vállalta azt a szerepet, hogy kína nagyszabású modernizálásának motorja, tőke- és technológia-szállítója legyen. s ha fenntartással is kell fogadni murkowski amerikai szenátor ama legutóbbi kijelentését, miszerint a kapcsolatok lehülésének egyik oka az lenne, hogy az egyesült államok nem lett volna hajlandó atomfegyverek gyártására is felhasználható nukleáris technológia átadására, az mindenestre tény, hogy éppen a legutóbbi időben kezdte hangsúlyozni a kínai sajtó azt, hogy kinának

nem szabad a külföldre támaszkodnia fegyveres erőinek korszerűsítésében.

mindez persze nem változtat azon, hogy mindkét ország nagy fontosságot tulajdonít a kétoldalu kapcsolatoknak, amelyek imponáló rendszerre épültek ki az első kínai-amerikai pingponglabdaváltások óta, s nemzetközi téren is továbbra is széleskörűen hasznosítja őket. a peking által lemondott néhány kulturális és sportprogram e kapcsolatoknak csak töredéknyi eleme. ez a megfontolás azonban sovány vigaszt nyújthat washingtonnak, amikor azon elmélkedik, miben különbözik a pingpongtól a tenisz...

b.d. mti-panoráma

bd már
06.15 090483 1974

-.-

sk0003 4 230 mtik1005

afganisztán - pakisztán

genf, 1983. április 9. /adn/ - diego cordovez, az ensz főtitkárának helyettese pénteken genfben találkozott az afgán és a pakisztáni kormány képviselőivel. mint cordovez sajtóértekezletén közölte, a megbeszélésen előkészítették afganisztán és pakisztán hétfőn kezdődő újabb külügyminiszteri megbeszélés-sorozatát, amely a tervek szerint április 22-ig fog tartani. a két ország diplomáciájának vezetői tavaly júniusban már tárgyaltak egymással ensz-közvetítés mellett.

kj pi

06.40 090483 0519

-.-

sk0004 4 230 mtik1006

benzinár emelés

London, 1983. április 9. /mti/ - a shell kőolajkonszern hétfőtől nagy-britannia városi körzeteiben 9-14 pennyvel emeli az általa árusított motorbenzin gallonját, azaz a benzin literenként 2-3 pennyvel, egy tankolás átlagosan 1 fonttal lesz drágább.

az olajár csökkenése és a benzinár emelkedése között nincs ellentmondás. az elmúlt 1-2 évben ugyanis a feldolgozott olajtermékek ára olyan mértékben esett, hogy a finomítás alig biztosított nyereséget. világszerte finomítói kapacitások százai állnak kihasználatlanul.

a shell és a bp a közelmúltban közölte, hogy a benzint még a 15-20 százalékkal csökkentett nyersolaj-ár mellett is csak veszteségesen képesek forgalmazni.

ae/jp kő pi

06.45 090483 0733

--

sk0005 4 230 mtik1007

koppenhágai élelmiszervásár

koppenhága, 1983. április 9. /mti/ -- skandináviában a legnagyobb és európai viszonylatban is előkelő helyen álló nemzetközi élelmiszervásár nyílik április 10-én a dán fővárosban. a négynapos rendezvény egyik érdekessége, hogy további három szakkiallitással - csomagolástechnikai, élelmiszeripari, valamint szálloda- és vendéglátóipari bemutatóval - együttesen rendezik meg - tema ,83 elnevezéssel. a helyszín koppenhága új vásárvárosa.

a vásáron 11 ország hivatalos kiállítással jelentkezik, köztük három szocialista ország, Magyarország, Csehszlovákia és Jugoszlávia. a résztvevő cégek szempontjából a skála még szélesebb: 23 országból 350 kiállító kínálja termékeit. a kínálás szó szerint értendő és a bemutatott élelmiszereket a helyszínen meg is lehet vásárolni. így a koppenhágai élelmiszervásár jó lehetőséget nyújt a helyi igények és lehetőségek felmérésére is.

a magyar színeket 7 nagyvállalat - hungarofruct, generalimpex, monimpex, agroindustria, borgazdasági vállalatok közös társulása, magyar hűtőipari vállalat, terimpex - képviseli. árulistájukon

Rg

borok, pezsgők, méz, paprika, friss gyümölcs, zöldség, mélyhűtött élelmiszerek, füstölt és konzervált húsrak szerepelnek. ez utóbbi, a terimpex által exportált termékeket egy dán cég már budapesti előzetesen megtekintette, megvásárolta és a vásárban már ő árusítja.

koppenhágában tartja premierjét a 2 literes jubileumi pezsgő, az újra gyártott francois, továbbá a chateau és a somló, és most jelenik meg először az egrí leányka is. az újdonságok között szerepelnek a zöldségfélék, az édesített gyümölcsök és a husnélküli fasírtpor.

hexpo/jp kő pi

06.49 090483 1678

--

sk0006 4 230 mtik1009

alul/nem/öltözött rabló

millbrook /usa/, 1983. április 9. /ap/ - kitűnő személyleírást kapott az alabamai millbrook városka rendőrsége egy fegyveres rablóról, aki előző nap „kirámolt”, egy üzletet. a bolt egyik alkalmazottjának tájékoztatása szerint a támadó ugyancsak feltűnő jelenség volt.

az még csak hagyján, hogy piros sapkát viselt a szürke garbóhoz, de az már nem mindennapi, hogy az alsónadrág színére és márkájára is kiterjedhetett a „személyleírás”, a fickó ugyanis nem viselt nadrágot. az alsónadrág semmitmondóan fehér volt, de az talán már nyomravezető lehet, hogy a huszonéves rabló „a szövőszék gyümölcse”, költői fantáziánévvel ellátott termékben feszített „munka közben”,.

kj hf pi

06.59 090483 0731

bg

--

sk0007 4 230 mtik1010

környezetvédő nagypapák

tokió, 1983. április 9. /dpa-panoráma/ - ha a bundestagba nemrég bejutott zöldekre a jól szituált nyugatnémet polgárság úgy tekint, mint bozontos szakállu, anarchista, bajkeverő fiatalokra, akkor a japán zöldek aligha nevezhetők a rajna-mentiek testvérpártjának. a felkelő nap országának környezetvédő pártja, amely izgatottan készül politikai bemutatkozására a vasárnapi helyhatósági választásokon, tulnyomó többségében tisztességben megőszült nagypapákból áll, akiknek vérzik a szivük, ha füstös, kormos cseresznyefákat látnak.

mindössze egy hónappal a helyhatósági választások előtt, március 13-án tartotta meg alakuló gyűlését kobe kikötővárosban a japán zöld párt, a „midori no to”, ahol háromtagú ideiglenes vezetőséget választottak és előzetes akcióprogramot fogadtak el. az alakuló gyűlés hangulatát bizakodóvá hevitette az a tény, hogy a nyugatnémet zöldek egy héttel korábban magabiztosan ugrották át az öt százalékra helyezett léceket, és így képviselőihez jutottak a parlamentben. az ötszáz fős tagságot számláló japán zöld párt egyelőre szerényebb célt tűzött ki maga elé. öt városban összesen tíz jelöltet indítanak harcra a tanácstagi helyekért.

a párt programja lényegében két követelést tükröz. az első a nagy iparvállalatok környezetszennyező tevékenysége elleni harc. a minamatai „higanyvész”, a tojamai „kadmium-botrány”, és a nagyvárosok levegőjének ólommérgezése látszólag arra indította a konzervatív-liberális párti kormányzatot, hogy komolyabban vegye a vállalatok kordában tartását. ezt azonban félgőzzel végzi: 1978-ban kiderült például, hogy - a monopóliumok nyomására - újra emelték a levegőbe kibocsátható nitrogén-dioxid arányát. a konkrétan kimutatható, ipari szennyezésre visszavezethető tömeges egészségkárosodás olyan tényező a közhangulat alakulásában, ami bizonyos támogatást szerez a politikai jelszavakat is hangoztató környezetvédő kampányok.

a zöldek másik bázisa az atomellenes mozgalom, amelyen belül nehezen választhatók szét azok, akik a békés célu atomerőműveket is ellenzik, és azok, akiknek az amerikai atomtörőről van meg a véleményük.

a midori legtekintélyesebb vezetője a 74 éves koga josio, aki saját költségén „alternatív”, gazdasági lapot ad ki, szervez, agitál. a japán fiatalság jóval kisebb csoportot alkot a párton belül. az utóbbi időben csökkent a fiatalok hajlandósága arra, hogy gázmaszkos utcai csatákat vivjanak a rendőrséggel.

kj pn bd

07.03 090483 2483

lg

--

sk0008 4 230 mtik1011

két rövid gazdasági hír

robotok

nagoya, 1983. április 9. /afp/ - az emberi kéz érintése nélkül készülnek az autók azon a szerelőszalagon, amelyet egy japán szerszám-gyártó cég, a toyota machine works fejlesztett ki: a szalagnál dolgozó 15 robot 45 másodperc alatt végzi el azt, ami a hagyományos üzemekben 20 ember egész napi munkája. a minőségellenőrzést is robotok végzik, amelyek képesek „látni”, a terméket. a komplett „szerelőbrigád”, 1,46 millió dollárnak megfelelő összegbe kerül, az egyes „munkások”, ára típusától függően 20-33 ezer dollár.

kina-vegyesvállalatok

peking, 1983. április 9. /reuter/ - a tavalyi év végén már meghaladta a száz millió dollárt az az összeg, amelyet a külföldi partnerek fektettek kínai vegyesvállalatokba - közölte a kínai állami gazdasági bizottság szóvivője. a hazai ráfordításokkal együtt a vegyesvállalati beruházások értéke 222 millió dollárra rugott. az összeg nem tartalmazza azt a tőkét, amelyet az ugynevezett különleges gazdasági övezetekben fektettek be, ahol adókedvezményekkel és más engedményekkel ösztönzik a külföldi beruházásokat. az eddig létesített 48 vegyesvállalat többsége már működik - közölte a kínai tisztviselő.

sb pi

07.22 090483 1225

--

sk0009 4 230 mtik1012

ujabb transzatlanti árháboru ?

london, 1983. április 9. /mti-afp,dpa/ - újabb árháboru kitorésére lehet számítani, amennyiben a brit polgári repülésügyi hivatal /caa/ jóváhagyja az egyik amerikai légitársaság kérelmét: a people express airline a szokásos viteldíj felénél is alacsonyabb áron kívánja megszabni tarifáit észak-atlanti járatain. a nyugat-európából észak-amerikába - vagy vissza - utazni szándékozók jelenleg kétszáz font körüli áron vehetik meg jegyeiket, a people express ugyanezt 99 fontért kívánja adni.

lg

a légitársaságok körében általában úgy vélik, hogy az amerikai társaság felhatalmazottan megkapja az engedélyt, amennyiben be tudja bizonyítani, hogy még ilyen alacsony árak mellett is nyereséges. a saját dolgozói tulajdonában lévő társaság mindenestre határos érvekkel támaszthatja alá költségszámítását: a dolgozók részvételének egészen újfajta rendszere és az ebből eredő másfajta munkastilus lehetővé teszi költségeinek akár a felére történő leszorítását is - állítja a vállalat vezetője.

az olcsó járat beindulása esetén viszont semmi sem akadályozhatja meg a hagyományos légitársaságok árrendszerének összeomlását - vélekednek a nagy légitársaságoknál, amelyek bizonyára mindent megtesznek a gyilkos konkurrenciák megbuktatására. emlékeztet, hogy az olcsó légi járatok uttorója, a laker airways összeomlása után a viteldijak rögvést 30 százalékkal emelkedtek az észak-atlanti vonalon.

sb pi

07.24 090483 1445

--

sk0010 4 230 mtik1013

mubarak

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. április 9. /mti/ - ötnapos, hivatalos látogatását befejezve szombaton japánból ázsiai körútjának negyedik állomására, indonéziába utazott hoszni mubarak egyiptomi elnök. tokiói tárgyalásainak középpontjában a közel-keleti helyzettel valamint a kétoldali kapcsolatokkal összefüggő kérdések álltak. vendéglátójával, nakaszone miniszterelnökkel egyetértettek abban, hogy fokozzák az együttműködést a közel-keleti konfliktus megoldásának előmozdítása érdekében. egyebek között megállapodás jött létre arról, hogy a jövőben rendszeres külügyi konzultációkat folytatnak.

a megbeszélésekről kiadott közös közlemény utalt arra, hogy mind egyiptom, mind japán a rendezést a fezi arab határozatok, valamint a reagan-féle terv „összehangolása”, révén véli megvalósíthatónak. a felek úgy vélekedtek, hogy a béketárgyalásokon részt kell venniük jordánia valamint a palesztinai nép képviselőinek. a tárgyalások során mubarak egyébként mindvégig megállapodást sürgetett jordánia és a pfsz között „a közös képviselő”, érdekében. tokió ezzel kapcsolatosan nem foglalt állást, de álláspontja ismeretes: a

hg

palesztinok számára biztosítani kell az önálló államalapítás jogát is. a közlemény - miközben sikraszállt izrael létezési jogának elismerése mellett - elítélte tel aviv libanoni agresszióját, valamint a megszállt területeken folytatott településpolitikáját.

a dokumentum nem szólt arról, hogy a közel-keleti rendezés mielőbbi megteremtésében nagymértékben érdekelt japán milyen lépéseket tervez az említett közös erőfeszítések keretében. megfigyelők mindazonáltal nem tartják kizártnak, hogy valamiféle közvetítő szerepre vállalkozik majd. erre utalnak azok a jelek is, amelyek arra engednek következtetni, hogy japán közel-keleti diplomáciája a jövőben az eddiginél jóval aktívabbá válik. ugyanakkor washingtonnál is közbenjárhat a palesztinok helyzetének és álláspontjának „jobb megértése”, érdekében.

pl/th pi

07.31 090483 2008

--

sk0011 4 300 mtik1014

usa - izrael

washington, 1983. április 9. /mti/ - „ha jordánia nyilvánosan bejelenti készségét a tárgyalásokhoz való csatlakozásra, készek vagyunk minden tőlünk telhetően megtenni annak biztosítása végett, hogy az eredményt ne prejudikálják bármely fél részéről olyan cselekmények, amelyek a tárgyalásos béke kilátásait csökkentik,, - közölte az amerikai külügyminisztérium szóvivője pénteken arra utalva, hogy washington kész az eddiginél aktívabb lépésekre izrael ciszjordániai települési politikájának megállítására végett.

washington eddig csak nyilatkozatokat tett gyakorlati lépések helyett ezzel a céllal, amelyek közül az idézett - izrael elleni burkolt fenyegetésnek felfogható - ígéret kétségkívül a leghatározottabb volt. az amerikai külügyminisztérium ezt a nyilatkozatot azzal kapcsolatban tette közzé, hogy evans és novak, a két ismert amerikai újságíró értesüléseket közölt ciszjordániai földek amerikai zsidó állampolgárok számára történt eladásáról. john hughes, a külügyminisztérium szóvivője vizsgálatot ígért ebben az ügyben is. .

br/dj pi

07.40 090483 1086

hg

--

sk0012 4 230 mtik1015

thaiföld - amerikai fegyverek

washington, 1983. április 9. /mti-reueter/ap/upi/ - az egyesült államok a bangkoki kormány kérésére meggyorsítja a fegyverszállításokat thaiföldnek - közölte pénteken john hughes, az amerikai külügyminisztérium szóvivője.

szombaton légi uton lézervezérlésű légvédelmi rakétákat szállítanak thaiföldre. hétfőn újabb amerikai repülőgép érkezik, raketerében 155 mm-es, messzehordó /27 km-es lőtávolságu/ tarackokkal, valamint municióval. április 19-én további tarack-szállítmányt juttatnak el thaiföldre, ezuttal hajóval.

a thaiföldnek nyújtott fokozott amerikai támogatást a kambodzsai-thaiföldi határvidéken megélénkült harcokkal indokolják. a törvényes kambodzsai kormány ellen harcoló csoportok thai részről támogatásban részesülnek, ugyanakkor vietnam segítséget nyújt a kambodzsai fegyveres erőknek az ellenforradalmi bandák felszámolására indított akciókban.

a fegyverszállítások meggyorsításán kívül másfél millió dollárt utalt át washington, „a harcok áldozatainak megsegítése”, céljából, valamint három millió dollárt számolnak el azon a címen, hogy „a harcok által érintett, határkörnyéki thai parasztnak és menekülteknek nyujtsanak támogatást,,.

thaiföld évente 150-200 millió dollár értékben vásárol amerikai katonai felszerelést, amiből tavaly 80 millió dollár értékű hadiárut közvetlenül erre a célra adott amerikai hitelből vagy segélyből fizettek ki. erre az évre 66 millió dollárt irányoztak elő ilyen célra washingtonban, de a reagan-kormány további 25 millió dollárra kér felhatalmazást a kongresszustól.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

bangkok, 1983. április 9. /afp/ - a vietnamiak sam-7-es típusu rakétával lelőtték egy amerikai gyártmányu thaiföldi vadászbombázót - közölték szombaton bangkokban hivatalos thaiföldi és nyugati források. a pilóta és a segédpilóta meghalt. a gép azt a helikoptert volt hivatott légi biztosításban részesíteni, amelyen a thaiföldi fegyveres erők parancsnoka végzett ellenőrző körutat. thaiföldi forrás szerint a gépet thai terület fölött lőtték le, annak az enklávéban a közelében, amelyben norodom szihanuk hívei tartózkodnak és amelyet múlt vasárnap megtámadtak a khmer-vietnami csapatok.

kj pi

07.48 090483 2302

hg

--

sk0013 4 230 mtik1016

ensz-konferencia vége

bécs, 1983. április 9. /taszsz/ -- befejeződött bécsben az ensz jogutódlási konferenciája. a résztvevők nemzetközi megállapodást irtak alá az állami tulajdonnal, állami archívumokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos állami jogutódlásról.

e megállapodás kívánja szabályozni a jog és a kötelesség egyik államról a másikra történő átszállását területek egyesítése, vagy felosztása, államszövetségek megalakulása, valamint független új államok keletkezése esetén. a szocialista országok következetes fellépésének köszönhetően a megállapodás védelemben részesíti az ázsiai, afrikai és latin-amerikai fiatal fejlődő országok érdekeit.

a megállapodást nagy szavazati többséggel - mindössze tizenegy ellenszavazattal, köztük az egyesült államok, nagy-britannia, az nszk és izrael ellenszavazatával - fogadták el.

at pi

07.53 090483 0866

--

sk0014 4 230 mtik1008

napoleon adóssága

bern, 1983. április 9. /afp/ - a francia köztársaságnak nincsen adóssága bourg-st.pierre svájci faluval szemben - közölték pénteken a berni francia nagykövetségen.

a község ugyanis mitterrand francia elnök közelgő svájci látogatása alkalmával kívánta „behajtani”, azt a 45 000 frankot, amellyel annak idején bonaparte napoleon még első konzuli minőségében állítólag adós maradt rekvirálásaival.

a berni francia nagykövetség szerint az 1815-ös bécsi kongresszuson kimondták, hogy a császárság adósságait a francia királyságnak kell törleszteni. svájcnak 28 millió svájci frank kártérítést ítéltek meg, ebből bourg-st.pierre 15 000 frankot kapott.

gl pi

08.22 090483 0702

hg

--

sk0015 4 230 mtik1017

rövid hírek

pérez de cuellar

rejtkjavik, 1983. április 9. /upi/ -- javier pérez de cuellar
 ensz főtitkár pénteken este izlandra érkezett. a repülőtéren fogadta
 őt gunnar thoroddsen izlandi miniszterelnök és olafur johannesson
 külügyminiszter. cuellar szombaton találkozik vigdis finnboadottir
 izlandi köztársasági elnökkel is. izland után cuellar dániába,
 finnországba, svédországba és norvégiába látogat. a megbeszélések
 témája az északi országok által az ensz-nek nyújtott támogatás.

észak-írország - merénylet

belfast, 1983. április 9. /dpa,upi/ -- az észak-írországi
 omagh-ban szombaton hajnalban pokolgép robbant egy parkolózó jármű
 alatt. a merénylet során egy brit katona életét veszítette, egy másik
 pedig életveszélyesen megsebesült.

bécs - tiltakozás

bécs, 1983. április 9. /reuter/ -- az osztrák rendőrség pénteken
 nyolc személyt távolított el az egyesült államok bécsi nagykövetsége
 előtt. a zászlót lengető fiatalok odaláncolták magukat a
 nagykövetség kerítéséhez, tiltakozásul az egyesült államok
 nicaraguai beavatkozása ellen. a rendőrség közleménye szerint
 rendzavarás és engedély nélküli felvonulás miatt vonják őket
 felelősségre.

amerikai tengeralattjáró

san francisco, 1983. április 9. /taszsz/ -- a los angeles times
 című amerikai lap közlése szerint az egyesült államok sculpin nevű
 atommeghajtású tengeralattjárója irányításában a nagyjavítás utáni
 első próbauton zavar keletkezett. négy ember megsebesült s a
 tengeralattjáró visszatért a san francisco-i öbölbe.

at pi

08.36 090483 1558

hg

--

sk0016 4 300 mtik1018

mikroszkóp és rádiókabaré

moszkva, 1983. április 9. /mti/ - a rádiókabaré májusi
 kiadásának felvétele moszkvában, a magyar kereskedelmi kirendeltség
 épületének mozitermében készül szombaton.

ebből az alkalomból néhány napja a szovjet fővárosba érkezett a
 mikroszkóp színpad társulata, marton frigyos, a rádiókabaré és a
 mikroszkóp igazgatója, a kabaré szerkesztője és természetesen a
 ,,meghívott vendég,,, akinek kiléte azonban egyelőre titok.

marton frigyos egyébként e néhány nap alatt a követségen
 találkozott s rendkívül érdekes beszélgetést folytatott a humor és
 szatira műfajának szovjet képviselőivel, köztük arkagyij rajkinnal s
 társulata legújabb tagjával, konsztantyin rajkinnal, a rádió, a tv,
 az írószövetség s a krokogyil című szatirikus hetilap humor-ügyben
 illetékes munkatársaival.

a rádiókabaré felvétele mellett a mikroszkóp színpad előadást
 tart a moszkvában dolgozó magyaroknak s hazánk mindazon szovjet
 barátainak, akik tudnak magyarul, a magyar gyerekek pedig
 megnézhetik a mikroszkóp gyermekszínházának levante péter vezette
 előadását.

hj/dj pi

08.39 090483 1105

--

sk0017 4 230 mtik1019

japán diplomácia - abe

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. április 9. /mti/ - a japán-kinai kapcsolatok soha
 nem voltak olyan jók, mint most, s japánnak már csak ezért is fontos
 szerepet kell vállalnia a kínai-amerikai viszony romlásának
 megakadályozásában. egyebek között ezt hangsúlyozta abe sintaro
 külügyminiszter szombaton közzétett beszédében, amely ,,a japán
 diplomácia problémái,, címet viselte. kijelentette: tokió
 valószínűtlennek tartja, hogy a kínai-amerikai kapcsolatok tovább
 rosszabbodnának, annak ellenére, hogy peking - mint ismeretes -
 legutóbb felfüggesztette a kétoldali kulturális együttműködést. abe
 úgy vélekedett: egy kínai teniszezőnek nyújtott politikai menedékjog

hg

miatt peking és washington nem fogja feláldozni a két ország közötti „stratégiai kapcsolatokat”, „mindazonáltal hozzátette: a nyugati államoknak - köztük japánoknak - nem szabad kockáztatniuk azt, hogy kína „még közelebb kerüljön”, a szovjetunióhoz.

a külügyminiszter a továbbiakban arról szólt, hogy országa - elsősorban saját biztonságát szem előtt tartva - nagy fontosságot tulajdonít a közepes hatótávolságú nukleáris rakéták csökkentéséről folyó szovjet-amerikai tárgyalásoknak. mint mondotta: az egyesült államok és a nyugat-európai országok vezetői egyetértének tokióval abban, hogy a leszerelési megbeszéléseket - ugymond - globális alapon kell folytatni. cáfolta andrej gromiko szovjet külügyminiszternek azt a kijelentését, amely szerint nukleáris fegyverek vannak okinawa-szigeten, s azt hangoztatta, hogy japán nem változtatta meg eddigi kül- és katonapolitikáját. abe kijelentette, hogy mindezeket a kérdéseket a kormány „őszintén”, meg akarja vitatni a jövő hét elején tokióban kezdődő szovjet-japán külügyi konzultációkon.

a japán diplomácia vezetője közölte, hogy országa minden tőle telhetőt megtesz a koreai-félszigeten támadt feszültség enyhítéséért. végezetül arra szólította fel washingtont, hogy tegyen sürgős lépéseket a zsákutcába jutott közel-keleti béketárgyalások előmozdítása céljából.

pl/th pi

08.48 090483 2074

--

sk0018 4 300 mtik1020

franciaország - novoje vremja /1.rész/

moszkva, 1983. április 9. /mti/ - a francia helyhatósági választásokat követően lényeges változások következtek be a francia kormány addigi irányvonalában. helyi politikai körök értékelése szerint a gazdasági helyzet megjavítására bevezetett drákói intézkedések a kormány és a francia szocialista párt politikájában bekövetkezett éles fordulat bizonyítékai - állapítja meg legfrissebb számában a novoje vremja című szovjet külpolitikai hetilap.

a cikk elsősorban a francia gazdaságpolitikában történt fordulatot elemzi, s emlékeztet arra, hogy nem is olyan régen a francia szocialisták a gazdasági növekedés, a belső fogyasztás bővítése, és a társadalmi igazságosság hármas jelszavát hangoztatták, strukturális reformokat és átalakításokat ígérték

hez

választóiknak. a változásokat és a reformokat most hosszabb időre félretették, s a jacques delors gazdasági- és pénzügyminiszter nevével fémjelzett tiszpontos terv a korábbi kormányok által alkalmazott „klasszikus”, intézkedésekre emlékeztet.

igazából a francia politikai és gazdasági körök között sincs egységes vélemény arról, hogyan, milyen uton kellene kivezetni a francia gazdaságot a jelenlegi helyzetből. a belső gazdasági nyomás mellett franciországnak szembe kell néznie a külső nyomással is, hisz wasingtonban és az egk országaiban - köztük az nszk-ban - egyre erőteljesebben követelik, hogy a francia kormány „tartsa a lépést”, az európai gazdasági közösség többi országával.

a gazdaság egészségesebb fejlődésének jelentős gátját képezik a katonai kiadások, amelyek számítások szerint ebben az évben több mint négy százalékkal fognak növekedni. ez számos nato-tagállam katonai kiadásainak növekedési ütemét meghaladja. franciországot senki nem fenyegeti, ezért - állapítja meg a cikk - az ország biztonsági érdekeinek, és fejlődésének a fegyverkezési hajszára megfélemezése érdekében tett konstruktív erőfeszítések, s nem a nato-tervekhez történő igazodás felelne meg.

a helyi sajtó jelentéseire hivatkozva a lap felhívja a figyelmet arra is, hogy az új összetételű kormánynak nem tagja jean-pierre chevenement ipari és kutatási államminiszter, akit a szocialista párt balszárnyának egyik vezetőjeként tartanak nyilván. politikai ellentétek vannak mauroy és delors között, valamint a kormányfő és a volt államminiszter hívei között. /folyt./

kr/dj pi

08.56 090483 2387

--

sk0019 4 300 mtik1021

franciaország-novoje vremja /2.rész/

a francia kommunista párt értékelése szerint a jelenlegi intézkedések csupán rövidlejáratauk, s csak egy rövid időre szóló átmenetet jelentenek. hosszabb távon ugyanis kiélezhetik a francia társadalom problémáit. a párt számos konkrét javaslatot tett a

hez

kül

- 16 -

1983.04.09.

gazdasági helyzet egészségesebbé tétele, a nemzeti érdekek és a dolgozók életszínvonalának védelme érdekében. az fkp véleménye szerint az 1981-ben elkezdett irányvonalat meg kell őrizni és tovább kell folytatni - írja befejezésül a novoje vremja.

kr/dj pi

08.57 090483 0565

.-.

sk0020 4 230 mtik1022

papandreu-kiprianu

athén, 1983. április 9. /adm/upi/ - andreasz papandreu görög kormányfő és szpirosz kiprianu ciprusi elnök egyetértenek abban, hogy a ciprusi kérdést az ensz bevonásával kell megoldani.

kiprianu csütörtök óta tárgyal a görög fővárosban és várhatóan még a jövő hét elején is folytatódnak megbeszélései. az eddigi tanácskozásról nyilatkozva pénteken mindkét vezető hitet tett a ciprusi probléma békés rendezése mellett. bejelentették, hogy tárgyalásaikon a ciprusi helyzet rendezésére vonatkozó közös stratégiát és taktikát dolgoznak ki.

mind a görög kormányfő, mind a ciprusi elnök cáfolta azokat a híreszteléseket, hogy a két kormány között nézeteltérések lennének. egyesek tudni vélték ugyanis, hogy papandreu helytelenítette kiprianunak azt a döntését, mely szerint az elnök pártja a februári elnökválasztás előtt szövetségre lépett a ciprusi dolgozó nép haladó pártjával /akel/.

a ciprusi török és a görög népközösség képviselői közötti tárgyalások már hosszabb ideje holtpontra vannak. e tárgyalások végső célja az lenne, hogy a sziget egyik felét 1974 óta megszállva tartó török csapatokat kivonják ciprusról és az egész szigeten helyreállítsák a központi közigazgatást.

pc pi

09.03 090483 1239

hg

.-.

kül

- 17 -

1983.04.09.

sk0021 4 230 mtik1023

baalbek, merénylet

bejrut, 1983. április 9. /mti/ - két személy meghalt, 18 megsebesült, amikor péntek este parkoló gépkocsiban elhelyezett, távirányítású pokolgép robbant a kelet-libanonban tartózkodó iráni iszlám gárdisták baalbeki székháza előtt. három iráni sebesült kivételével libanoni állampolgárok voltak az áldozatok. a robbanás röviddel azután következett be, hogy khomeini ajatollah személyes megbízottjának a részvételével évfordulós megemlékezést tartottak egy közeli moziban. két héten belül ez volt a második merénylet az iráni gárdisták libanoni központja ellen. baalbek, mint ismeretes, az arab /szíriai/ békefenntartó erők ellenőrzése alatt áll.

bz/th pi

09.22 090483 0693

.-.

sk0022 4 300 mtik1024

muzulmán nacionalisták jugoszláviában

belgrád, 1983. április 9. /mti/ - a jugoszláv lapok beszámolója szerint a szarajevói körzeti közbiztonsági hivatal büntető eljárást indított tizenegy személy ellen és letartóztatta őket. a vád szerint muzulmán nacionalista alapokról kifejtett tevékenységükkel „veszélyeztették a bosznia-hercegovina köztársaságban lévő nemzetek és nemzetiségek testvériségét, egységét és egyenlőségét,„ alapos a gyanúja annak is, hogy a letartóztatottak - akik között két muzulmán pap is van - kapcsolatban álltak külföldi reakciós körökkel.

kd/th pi

09.25 090483 0590

hg

.-.

sk0023 4 230 mtik1025

fatah - jordánia

kuwait/amman, 1983. április 9. /mti-ap/upi/ - az el fatah, a palesztinai felszabadítási szervezet legnagyobb tagszervezete hivatalosan elutasította azt az elképzelést, hogy husszein jordániai uralkodó a pfsz nevében folytasson tárgyalásokat a közel-keleti béke megteremtéséről.

az el fatah központi bizottságának háromnapos tanácskozása pénteken fejeződött be kuvaitban. az ülésen jasszer arafat, a pfsz végreható bizottságának elnöke elnökölt, aki egyben magának a fatahnak is a vezetője. a kiadott nyilatkozat zöld utat ad arafatnak a husszein királlyal való további megbeszélésekhez. a pfsz szeretné elérni, hogy az esetleges átfogó tárgyalásokon önállóan képviseltesse magát, és ne akarja beszélni husszeint arról, hogy ő lépjen fel a palesztinok nevében. az el fatah nyilatkozata a fezi arab béketerv melletti határozott kiállást erősíti meg.

az egyesült államok pénteken kilátásba helyezte: nyomást gyakorolna izraelre annak érdekében, hogy hagyjon fel további izraeli települések létesítésével a megszállt területeken - feltéve hogy husszein hajlandó bekapcsolódni a béketárgyalásokba a reagan elnök által vázolt terv alapján. a reagan-terv nem önálló palesztin állam létrehozását tűzi ki célul, hanem jordánia kebelén belül óhajtja kielégíteni a palesztinok igényét a saját hazára. jordánia nem reagált közvetlenül a legújabb amerikai „üzleti ajánlatra”, de husszein jelezte, hogy nem hajlandó lépni a pfsz támogatása nélkül.

nyugati megfigyelők valószínűnek tartják, hogy az el fatah központi bizottságának ülésén heves vita után fogadták el a fenti álláspontot. faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője, a szervezet „külgyminisztere”, szerint azonban „az ajtó sohasem volt nyitva”, az előtt, hogy jordánia képviselje a palesztinokat. kaddumi „nagy véleménykülönbségekről”, beszélt a pfsz és husszein király között, s hozzátette, hogy nem várható arafat visszatérése a jordániai fővárosba. jasszer arafat pénteken kuvaitból adenbe, a jemeni népi demokratikus köztársaság fővárosába érkezett. kaddumi az iraki elnököt tájékoztatja a pfsz álláspontjáról, míg mahmud labadi, a pfsz szóvivője /még csőtörtőkön/ teheránba érkezett „különleges megbízatással”,.

kj pi

09.30 090483 2246

hg

--

sk0024 4 230 mtik1026

77-ek - záróközlemény

buenos aires, 1983. április 9. /afp/ -- a fejlett tőkés országok nem hajlandók engedményeket tenni a fejlődő országok külföldi adósságainak törlesztése ügyében és ez veszélyezteti a nemzetközi gazdasági egyensúlyt - hangsúlyozza a fejlődő országokat tömörítő 77-ek csoportjának buenos aires-i tanácskozásán kiadott záróközlemény.

az ensz kereskedelmi és fejlesztési értekezletének /unctad/ júniusban belgrádban sorra kerülő ülésére előterjesztendő közlemény leszögezi: mindaddig, amíg a világgazdasági válság fenyeget, a fejlődő világ mintegy 630 milliárd dolláros külföldi adóssága „időzített bomba”, szerepét játszhatja a nemzetközi pénzügyi rendszerben. a gazdasági válság és a fejlődők évi 130 milliárd dolláros adósságszolgálatára miatt növekszik a társadalmi feszültség, szaporodnak a konfliktusok és ez veszélybe sodorhatja a világbékét is.

a nyilatkozat emlékeztet rá, hogy a fejlett tőkés országokkal a világgazdasági kérdésekről folytatott minden eddigi tárgyalás kudarcot vallott. a válságból kivezető egyetlen út az ensz által 1974-ben javasolt új nemzetközi gazdasági rend bevezetése - figyelmeztet a záróközlemény.

gl/at pi

09.33 090483 1192

--

sk0025 4 230 mtik1027

kennedy

washington, 1983. április 9. /taszsz/ - sürgősen hatékony intézkedéseket kell tenni az emberiséget egyre komolyabban fenyegető nukleáris katasztrófa elkerüléséért - hangsúlyozta pénteken washingtonban edward kennedy demokrata párti szenátor.

az american university hallgatói előtt mondott beszédében kennedy rámutatott, hogy a reagan-kormányzat nem fogadja el a nukleáris kísérleteknek, valamint az atomfegyverek gyártásának és telepítésének befagyasztására tett javaslatokat, ehelyett a tömeges újrafegyverkezést választja, amely hatalmas összegeket emészt fel.

hg

meg kell érteni, hogy a nukleáris katasztrófa elkerülésének legjobb eszköze a fegyverzetellenőrzés és az ezt követő leszerelés.

olyan kormányzatra van szükségünk, amely kevesebb időt tölt a nukleáris háborúra való felkészüléssel és több időt szentel a háboru elkerülésének - hangsúlyozta edward kennedy szenátor.

pc pi

09.35 090483 0930

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

japán helyhatósági választások

tokió, 1983. április 9. /mti/ - vasárnap tartják japánban a helyhatósági választások első fordulóját. egyben ez jelenti az első, rendkívül jelentős belpolitikai erőpróbát a tavaly novemberben beiktatott nakaszone-kormány számára. szerinte az országban az urnák elé járulnak a szavazók, hogy megválasszanak 13 tartományi kormányzót, több polgármestert, valamint csaknem 3000 helyi parlamenti képviselőt. a második fordulóra két hét múlva, április 24-én kerül sor.

a választásokat megelőző kampány rendkívül heves volt, abban nakaszone jaszuhiroval az élen valamennyi párt vezetője részt vett. a mostani szereplés ugyanis a legfontosabb politikai iránytű a juniusra kitűzött, parlamenti felsőházi választások előtt. a mostani szavazás jelentőségét növeli még annak lehetősége is, hogy a nyár folyamán nemcsak felsőházi, hanem általános választásokat is tartanak.

a legnagyobb figyelem a tartományi kormányzó-választást kíséri, különös tekintettel hokkaidóra, fukuokára, s az önálló prefekturának számítók tókóra. fukuokában és tókóban a kommunisták és a szocialisták közös jelöltje veszi fel a harcot a kormányzó ldp pártfogoltjával szemben, míg hokkaidóban a jszp és az ldp jelöltje küzd egymással. amennyiben a konzervatívok vesztenének, nagymértékben megnehezedne a dolguk a nyári választások előtt, míg az ellenzék számára az a tét: sikerül-e megfékezni az erősödő konzervatív hullámot.

a jkp szombaton közzétett felhívásában hangoztatta: a szavazók először kapnak lehetőséget arra, hogy ítéletet mondjanak a nakaszone-kormány politikája felett. a választások kapcsán a párt két alternatívát említett: az egyik a béke, és a nép

hg

életszinvonalának védelme, míg a másik a fegyverkezés, a nagytőke támogatása.

az első forduló eredményeit várhatóan hétfőn teszik közzé.

pl/th pi

09.40 090483 1850

-.-

sk0027 4 230 mtik1029

kina - usa

peking, 1983. április 9. /mti/ - a kínai sajtó szombaton folytatta az egyesült államok ostromozását, s mint a china daily kommentárja megállapította, „a hu na-ügy nem etikus és politikai kezelése az amerikai kormány részéről már önmagában is rossz. az ügy súlyossága azonban abban a tényben rejlik, hogy ez csupán a kínával való kapcsolatok elmérgesítésére készülve kreált zavaró tényezők egyike,„ a lap arra figyelmeztette a washingtoni kormányt, hogy amennyiben szilárd és tartós alapra kívánja helyezni a kínai-amerikai kapcsolatokat, hagyjon fel a „hibás számításokkal,„

a kínai kormány egy kínai sportoló disszidálását és amerikai részről politikai menedékben részesítését a héten alkalmul használta fel, hogy a kínával szemben folytatott kétarcu politikára válaszként hivatalosan tiltakozzon, hegemonizmussal vádolja az egyesült államokat és megszakítsa vele a hivatalos kulturális- és sportcsereprogramokat.

az új kina hirügynökség washingtoni tudósítója a kínai lépésre tett amerikai megjegyzéseket utasította vissza. az írás szerint nem kina, hanem az egyesült államok hozott egyoldalú és helytelen döntéseket. kina egyszerűen csak visszaadta „a keserű pirulát,„ amit le akartak nyeletni vele, remélvén, hogy a visszaszolgáltatástól a pirula felajánlója kicsit kijózanodik. a kommentár szerint washington mindig azt kívánja, hogy csak kina vegye tekintetbe a kínai-amerikai kapcsolatok szélesebb érdekeit, tartózkodjon az „egyoldalú, nem megfelelő,„ lépésektől és a „tulreagálástól,„ a kommentár ezt „arcátlan követelésnek,„ nevezte, amelynek teljesítése egyenlő lenne azzal, hogy kina megalázva tőrjön, miközben az egyesült államok csorbítja kina szuverenitását és beavatkozik belügyeibe.

nc/th pi

09.43 090483 1761

hg

-.-

sk0028 4 230 mtik1030

kambodzsai külügyi nyilatkozat

phnom penh, 1983. április 9. /taszsz/ - a kambodzsai fegyveres erők keményen lesújtottak a pol potista banditákra, akik thai tüzérségi fedezettel megpróbálták behatolni kambodzsai területre - közli a kambodzsai külügyminisztérium nyilatkozata.

a dokumentum szerint thaiföld közvetlen részt vállalt a kambodzsai elleni fegyveres provokációkban. repülőgépeket küld kambodzsai határkörzeteibe, csapatai támogatják a reakciós khmer csoportok műveleteit. thaiföldnek vállalnia kell a teljes felelősséget annak következményeiért, hogy beavatkozik kambodzsai ügyeibe.

a nyilatkozat emlékeztet arra a kambodzsai javaslatra, hogy létesítsenek fegyvermentes övezetet a két ország határán, valamint utal a kambodzsai, vietnami és laoszi vezetőinek vientiane-i csúcstalálkozásán megfogalmazott békekezdeményezésekre.

x x x

az spk kambodzsai hírgyűjtemény közlése szerint a thaiföldi légierő március folyamán 21 alkalommal sértette meg kambodzsai légterét, thaiföldi hadihajók többször megjelentek kambodzsai területi vizein, a thaiföldi tüzérség pedig 34 alkalommal lőtte kambodzsai határmenti körzeteit. az spk jelentése azt is megemlíti, hogy március folyamán csaknem 200 személyt semmisítettek meg vagy ejtettek foglyul a khmer ellenforradalmi bandák ellen küzdő kormányerők.

kj pi

10.22 090483 1338

hg

--

sk0029 4 230 mtik1031

spd - leszerelési tárgyalások

bonn, 1983. április 9. /dpa/ -- az spd parlamenti frakciója szerint a szovjet-amerikai genfi leszerelési tárgyalásokon az egyesült államok fellépése „nem elég nyomatékos”, ahhoz, hogy a nyugat számára szükségtelemé váljon a középhatótávolságú rakéták telepítése - hangoztatta carl ewen, az spd parlamenti frakciójának ügyvivője a saar-vidéki rádióknak adott nyilatkozatában.

az amerikai álláspont az elmúlt év óta sokat változott, de még mindig sok az olyan hang külpolitikájukban, amely kétséget ébreszt bennünk: vajon minden tárgyalásra érdemes javaslatot megtettek-e már - mondta ewen.

at pi

10.31 090483 0653

--

sk0030 4 300 mtik1032

nicaragua

managua, 1983. április 9. /taszsz/upi/afp/ - az egyesült államok hadüzenet nélküli háborút folytat nicaragua ellen. az amerikai kormány fegyverzi fel, pénzeli és irányítja azokat a somozista bandákat, amelyek hondurasból betörték országunkba - állapítja meg az a közlemény, amelyet a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetősége pénteken adott ki.

a nicaraguai rádióban és televízióban is ismertetett közlemény egységre, összefogásra szólítja fel az ország lakosságát. a rákényszerített háborúban nicaragua józanul értékeli a helyzetet, de határozottan és keményen cselekszik. nem akarjuk feleslegesen dramatizálni a helyzetet, mert ez ellenségeinknek használna. azt azonban meg kell állapítanunk, hogy a nicaragua elleni amerikai agresszió új szakaszba lépett, kiszélesedett - hangzik a nyilatkozat.

hg

az országos vezetőség a továbbiakban figyelemztetett a hondurasi hadsereg beavatkozásának növekvő veszélyeire és elképzelhetőnek tartja, hogy az egyesült államok nyílt katonai beavatkozásra szánja el magát közép-amerikában. a nicaraguai nép azonban szorosra zárja sorait és az utolsó csepp véréig ellenáll - szögezi le a sandinista front vezetőségének közleménye.

pc pi

10.36 090483 1229

--

sk0031 4 230 mtik1033

nicaragua - novoje vremja /1.rész/

moszkva, 1983. április 9. /mti/ - washington terveiben papíron „simának”, ígérkezett a nicaragua elleni támadás, de nicaragua népe fegyvert fogott országa védelmében s támogatást nyújt a fegyveres erőknek, valamint a népi miliciáknak, amelyek ellenőrzésük alatt tartják a helyzetet - állapítja meg a novoje vremja című szovjet politikai hetilap kommentárja.

hogy a március végén nicaragua ellen végrehajtott agressziót washingtonban tervezték el, azt számos más tény mellett több, a nicaraguaiak által foglyul ejtett tanu is bizonyítja. így egyikük elmondotta, hogy miután a fehér házban „végigzongorázták”, a beavatkozás összes lehetőségeit, a hondurasi fegyveres erők vezérkaránál taglioni cia-tiszt részvételével tanácskozást tartottak s itt született meg a döntés a nicaragua elleni támadásról, valamint az azzal kapcsolatos terror-akciókról, a forradalom vezetői elleni merényletről.

washington arra hivatkozik, hogy nicaragua állítólag veszélyes módon militarizálódik, s olyan híreszteléseket szivároztat ki az amerikai vezetés, melyek szerint a szovjetunió nicaraguában közép-hatótávolságu rakétákat szándékozik felállítani. a somozisták támadása után azonban világossá vált, hogy e híresztelések célja hármassal volt: egyrészt meg kellett nyugtatni az amerikai kongresszust, másrészt washington arra törekedett, hogy a közép-amerikai helyzet politikai rendezését követelő nyugat-európai kormányok beszüntessék a sandinistáknak nyújtott támogatásukat s végül hogy minél jobban elszigetelje nicaraguát latin-amerikában.

az amerikai „kalandnak”, azonban más aspektusai is vannak. washington közép-amerikai politikáját illetően célnak tekinti, hogy fegyveres konfliktust robbantson ki honduras és nicaragua között. a

hg

hondurasi egységek valóban intéznek támadásokat nicaraguai területek ellen s nyilvánosságra került, hogy ezeket a cia és az amerikai fegyveres erők déli körzetének főparancsnoksága irányítja.

amerikai pilóták rendszeresen végeznek felderítő repüléseket nicaraguai területek felett s hondurasban nemrégiben megváltoztatták a törvényt: most már külföldiek is teljesíthetnek katonai szolgálatot a hondurasi fegyveres erőknel, és külföldi katonai egységek is legálisan tartózkodhatnak az ország területén. /folyt./

hj pi

11.10 090483 2315

--

sk0032 4 230 mtik1034

nicaragua - novoje vremja /2.rész/

washington arra is törekszik, hogy megnehezítse nicaragua kapcsolatait déli szomszédjával, costa rica-val s eden pastora, a nicaraguai ellenforradalmi emigráns egységek egyik vezére ki is jelentette, hogy innen is támadás készül az ország ellen.

nicaragua partjai előtt amerikai hajók cirkálnak, hogy ezzel is széthuzzák a nicaraguai védelmet s megkönnyítsék a szárazföldről történő behatolást.

végezetül a nicaraguában folyó harcok egyik washington szempontjából fontos célja, hogy eltereljék a figyelmet a salvadori eseményekről - állapítja meg a novoje vremja. a kommentár hozzáfűzi: a nicaraguai vezetés továbbra is konstruktív álláspontra helyezkedik a washington által kiélezett helyzetben s mindent megtesz a közép-amerikai béke helyreállítása érdekében.

hj/th pi

11.12 090483 0839

hg

--

sk0033 4 230 mtik1035

rövid hírek

ensz-konferencia - halasztás?

new york, 1983. április 9. /reuter/upi/ - valószínűleg elhalasztják azt az ensz-konferenciát, amely az atomenergia békés felhasználásában történő nemzetközi együttműködést lenne hivatott előmozdítani. az előkészítő bizottság sem a konferencia napirend-tervezetében, sem az eljárási rendben nem tudott megegyezni. a tanácskozást eredetileg augusztus végére tervezték.

honecker - vilner

berlin, 1983. április 9. /adn/ - erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottságának főtitkára pénteken fogadta meir vilnert, az izraeli kommunista párt kb főtitkárát, aki nemzetközi tudományos marx-konferencián tartózkodik az ndk-ban.

korzika - merényletek

ajaccio, 1983. április 9. /afp/ - pénteken éjjel - fél egy és egy óra között - tíz robbantásos merényletet követtek el korzikán, ebből kilencet ajaccióban, egyet pedig a sziget északi részén fekvő pietra corvarreában. az anyagi károk jelentősek.

metánrobbanás

johannesburg, 1983. április 9. /afp/ - tizenhat bányász - tizennégy fekete és két fehér - halt meg, ötvenen pedig megsebesültek pénteken egy dél-afrikai uránbányában bekövetkezett metánrobbanás következtében.

kj pi

11.15 090483 1241

lgj

--

sk0034 4 230 mtik1036

az fkp és a gazdasági megszorító intézkedések /1.rész/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. április 9. /mti/ - a francia nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága elfogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot, amelyet hétfőn tárgyal majd a nemzetgyűlés. e törvényjavaslat felhatalmazza a kormányt, hogy rendeleti úton léptesse életbe a gazdasági egyensúly helyreállításához szükséges megszorító intézkedéseket. a pénzügyi bizottságban helyet foglaló hat kommunista képviselő tartózkodott a szavazástól. a kommunista képviselők a nemzetgyűlésben tanusítandó magatartásukat attól teszik majd függővé, hogy a kormány milyen választ ad módosító javaslataikra, amelyek a többi között a nagy vagyonok fokozottabb megadóztatását, s a kisebb keresetűeknek a kényszerkölcson alóli mentesítését indítványozták.

georges marchais, az fkp főtitkára, aki pénteken este érkezett vissza görögországi utjáról, újságírók kérdéseire válaszolva kijelentette: - a kommunisták azért vesznek részt a kormányban, hogy megvalósítsák azt a politikát, amelyet a franciák 1981-ben választottak. a kommunisták betartják akkor vállalt kötelezettségeiket a kormányban való részvétel keretében, de ugyanakkor a nemzetgyűlési kommunista képviselő csoport megőrzi autonómiáját a kormány javaslatainak értékelésénél és saját maga is javaslatokat terjeszt elő. ez a demokrácia - hangsúlyozta marchais.

az fkp főtitkára emlékeztetett arra, hogy mitterrand elnök és mauroy miniszterelnök három célt tűzött ki: a munkanélküliség és az infláció elleni harcot s a külkereskedelmi deficit csökkentését. az fkp egyetért ezekkel a célokkal. az fkp értékeli azt, hogy a most elhatározott intézkedések nem sújtják a legszegényebb rétegeket, de úgy véli, hogy azok számos szerényebb keresetű családot érintenek s ezért magasabbra kellene emelni a kényszerkölcson jegyzésénél megvont határt. /a kormány intézkedései azt írják elő, hogy mindazoknak kényszerkölcsont kell jegyezniük, akiknek évi jövedelmadója meghaladja az ötezer frankot; a kommunista képviselők most ennek a határnak 7500 frankra való felemelését javasolták./
/folyt./

ds pi

11.24 090483 2135

lgj

--

sk0035 4 300 mtik1037

az fkp és a gazdasági megszorító intézkedések /2.rész/

marchais arra is rámutatott, hogy a szocialista párt egymagában is abszolút többséggel rendelkezik a nemzetgyűlésben, ezért az fkp lehetőségei korlátozottak, de az fkp - felelős, nagy pártként - továbbra is arra törekszik, hogy teljes mértékben megvalósuljon az 1981-ben elhatározott politika.

április 19-én és 20-án ülést tart az fkp központi bizottsága s ennek előkészítéseként országsszerte taggyűléseket rendeznek az alapszervezetekben. a revolution című kommunista hetilap riportokban számol be több vidéki taggyűlésről s e riportokból kitűnik, hogy a taggyűléseken élénk vita folyik. vannak párttagok, akik úgy vélik, hogy a most hozott megszorító intézkedések az eddigi politika megváltozását jelentik s a kormány engedett a nemzetközi nagytőke és a francia jobboldal nyomásának. néhány pártmunkás arról panaszkodott, hogy a jelenlegi körülmények között nehéz mozgósítani a párttagságot, mert vannak, akik nem értik, hogy a párt továbbra is részt vesz a kormányban. mások viszont hangsúlyozták, hogy a kormányból való kilépés csak a jobboldal malmára hajtaná a vizet, inkább arra van szükség, hogy a kommunisták mozgósítsák a tömegeket s harcosabban lépjenek fel egy hatékony iparfejlesztési politika megvalósításáért s a dolgozók életszínvonalának védelme érdekében.

ds/th pi

11.30 090483 1365

-.-

sk0036 4 300 mtik1038

okp kb - berlinguer /1.rész/

Róma, 1983. április 9. /mti/ - a közerkölcsök további romlása és a jobboldali veszély jellemzi az olasz válságot; főképpen ennek feismeréséből született a demokratikus alternatíva javaslata, melyet az olasz kommunista párt a kereszténydemokrata hatalmi rendszer felváltásaként javasol. egyebek között erről beszélt Enrico Berlinguer az okp központi bizottsága ülésén, melyen a június 26-i községtanácsi választások politikai előkészítését vitatták meg.

hg

a főtitkár beszédét szombatn hozta nyilvánosságra a L,unitá.

Berlinguer emlékeztetett, hogy a legutóbbi, 1978 májusi választás azért járt negatív eredménnyel a kommunisták számára, mert miközben a kereszténydemokrata párt moró fogvatartása idején az okp szolidaritását kérte, választási propagandájában azt hirdette, hogy a „vörös brigádok”, és az okp az erőszak és a felforgatás lényegében azonos ideológiáját képviselik. ma más a helyzet, a politikai feltételek kedvezőbbek és ez önbizalmat, biztonságot, lendületet adhat a pártnak, amely a xvi. kongresszussal és főképpen a demokratikus alternatíva javaslatával a közvélemény érdeklődésének középpontjába került - mutatott rá a főtitkár.

Berlinguer elemzésében kiemelte, hogy az olasz jobboldal erősödését a nemzetközi helyzet is segítette. miután aggasztónak nevezte a nyugatnémet kereszténydemokraták előretörését, utalt az egyesült államok és a szovjetunió közötti feszültségre, a reagan-kormányzat agresszív terveire. az eurorakétákról azt mondta, hogy a kedvező megoldás mind távolibbnak látszik, reagan legutóbbi javaslatainak ugyanis csak néhány kormány hipokrata képzelgése adhat hitelt. az amerikai elnöknek az új fegyverekre vonatkozó kijelentését nemcsak illuzórikusnak, hanem veszélyesnek is mondta Berlinguer, minthogy az az erőegyensúlyra irányuló megegyezést az egyesült államoknak a szovjetunióval szembeni fölényével akarja helyettesíteni.

az angol és nyugatnémet tüntetések sikerére hivatkozva sürgősnek tartotta, hogy „olaszország is hallassa hangját.„ /folyt./

kir/dj pi

11.44 090483 2073

-.-

sk0037 4 300 mtik1039

okp kb - berlinguer /2.rész/

a június 26-i községtanácsi választások elsődleges politikai céljaként a baloldali tanácsok sikerét jelölte meg, de azt is hangsúlyozta, hogy a jelenlegi rendszer megváltoztatásában már számításba kell venni az időtényezőt, minden halasztgatás csak a helyzet romlását segíti. „elegendő erővel rendelkezünk ahhoz, hogy megállítsunk egyes torzító folyamatokat, valamint annak megakadályozásához, hogy jobboldali terv szerint oldják meg a válságot, - jelentette ki Enrico Berlinguer.

hg

az okp központi bizottsága, kétnapos ülésén a párt előtt álló választási feladatok meghatározása mellett személyi kérdésekben is döntött: paolo bufalinit a kb külügyi osztálya, piro ingraot az állami kérdésekkel foglalkozó osztály, napoleone colajannit a gazdasági és szociális osztály, cesare luporinit a kulturális és oktatási osztály, armando cossuttát a sajtó- és propaganda osztály, lovrano bissot a pártügyekkel foglalkozó osztály elnökévé választották.

a rinascita főszerkesztőjévé giuseppe chiarantet, a critica marxista című folyóirat élére pedig aldo tortorellát nevezték ki.

kir/dj pi

11.48 090483 1142

.-.

sk0038 4 300 mtik1040

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a jugoszláv közvélemény a kormányról

belgrád, 1983. április 9. /mti/ - a jugoszláv közvélemény alapvetően pozitívan értékeli a milka planinc vezette szövetségi kormány eddigi 300 napos tevékenységét - tűnik ki a nin című belgrádi képes hetilap által készített felmérésből. a megkérdezettek közül a kormányt illetően 36, planinc asszony személyét illetően pedig 50 százalék véli úgy, hogy teljes mértékben megfelelt elvárásainak, 49 illetve 29 százalék szerint csak részben, 10 illetve 2 százalék értékelése szerint pedig egyáltalán nem.

a kormány jobb munkáját zavaró tényezők sorában a megkérdezettek 54 százaléka a köztársaságok és tartományok közötti megegyezés késedelmes voltát jelölte meg, 21 százalék a helyes elgondolások hiányát, 15 százalék a kormány nem elégséges hatáskörét, 8 százalék pedig a testület saját működésének nem hatékony voltát.

az egész jugoszláv társadalmat leginkább foglalkoztató gondok rajzolódtak ki azokból a válaszokból, amelyeket a felmérés alanyai a kifogásolható tevékenységet firtató kérdésre adtak. a megkérdezettek 47 százaléka azt vetette a kormány szemére, hogy megengedte a váratlan drágulásokat, 40 százalék azt, hogy nem rendezte az ellátási helyzetet, 25 százalék, hogy nem állította meg az inflációt, 29 százalék pedig kifogásolta, hogy engedett a köztársaságok és tartományok részéről jelentkező nyomásnak, a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetből való kilábalás várható idejét

lug

illetően mindössze 7 százalék jelölte meg az 1983-as év végét, 46 százalék ezt 2-3 éven belül tartja megoldhatónak, 40 százalék pedig nem tudott konkrét időszakot megjelölni választ adni. a milka planinc vezette kormány további tevékenységét illető elvárásokat a válaszadók így fogalmazták meg: tartson ki a megkezdett úton - 24 százalék, stabilizálja az árakat - 15, javítsa az ellátást - 13, legyen energikusabb - 10, szigorúbban ellenőrizze határozatainak végrehajtását - 6 százalék.

kd/dj pi

12.03 090483 1991

.-.

sk0039 4 230 mtik1041

a francia hirszerzés afrikában

párizs, 1983. április 9. /taszsz/ - a francia hirszerzés, az amerikai és az izraeli kémközpontokhoz hasonlóan, jelentős tevékenységet folytat afrikában. a franciák elsősorban azokra az országokra összpontosítanak, amelyek gyarmataik voltak.

a párizsban megjelenő jeune afrique című hetilap adatai szerint az egykori francia területeken az utóbbi időben lezajlott összeesküvések és államcsínyek nagy részében a francia ügynökök tevékeny szerepet játszottak.

a francia hirszerzés „különösen nagy figyelmet szentel,, azoknak az országoknak, amelyek a független fejlődés útját választják. ilyen például kongó, benin és mali.

a le monde című párizsi napilap arról számolt be, hogy a nyugatbarát afrikai országokban a francia hirszerzés segítséget nyújt a kormányoknak az ellenzék ellen bevethető különleges alakulatok létrehozásához és kiképzéséhez. ezenkívül a hirszerzés munkatársai „műszaki tanácsadóként, szakértőként,, ott ülnek a különböző afrikai országok kormányhivatalaiban.

az afrikai országok sajtója különösen elítélően ír a francia és a dél-afrikai kémközpontok együttműködéséről. a le monde ismerete szerint a párizsi és a pretoriai „kollégák,, rendszeresen kicserélik bizalmas információikat. amikor az angolai nép hazája függetlenségéért harcolt, a franciák rendszeresen tájékoztatták a dél-afrikaiakat az angolai helyzetről.

lug

kül

- 32 -

1983.04.09.

a francia hírszerzés 1981-ben, az operativitás és a hatékonyság növelése érdekében átszervezte afrikai kémhálózatát. az átszervezés fő ujitása az volt, hogy a következőkben, különböző titkos akciók szervezése során felhasználják a francia és magasrangu afrikai személyiségek közötti „szabadkőműves szolidaritást”, ezért összeállították azoknak az afrikai személyiségeknek a listáját, akik tagjai szabadkőműves páholynak. valamennyiüket a francia hírszerzés potenciális ügynökei közé sorolhatjuk - állapítja meg a jeune afrique.

pc pi

12.06 090483 1958

-. -

sk0040 4 230 mtik1042

genscher interju

bécs, 1983. április 9. /mti/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter szombaton a bécsi „neue kronen-zeitung”, című napilapnak adott nyilatkozatában újólag állást foglalt a legmagasabb szintű szovjet-amerikai csúcstalálkozó szükségessége mellett. a bonni kormány álláspontja szerint ugyanis csakis egy ilyen magasszintű személyes találkozáson megkezdett párbeszéd eredményezheti az enyhülési politika megmentését, illetve a leszerelési- és fegyverzetellenőrzési erőfeszítések sikerét. tagadhatatlan ugyanakkor - mondotta genscher -, hogy egy ilyen nagyjelentőségű csúcstalálkozó alapos és körültekintő előkészítést, más tekintetben pedig nyílt és őszinte légkört igényel, mert csakis ezen feltételek biztosítják a fennálló nézeteltérések tisztázását.

eurostratégiai kérdésekről szólva ugyanakkor a nyugatnémet külügyminiszter a legutóbbi választások eredményére hivatkozva nem kevés magabiztonsággal védelmébe vette a nato 1979 decemberi ugynevezett kettős határozatát, és az nszk-ban is erősödő békemozgalom nyomását, követeléseit figyelmen kívül hagyva megpróbálta úgy beállítani a közép-hatótávolságu nukleáris fegyverek kérdését, mintha azok csökkentése, illetve a nato meghirdetett fegyverkezési programjának megakadályozása egyedül a szovjetuniótól, a szovjet engedményektől függne.

megint más tekintetben úgy tűnik, hogy luns nato-főtítkárnak nincs szerencséje a vezető bonni politikusokkal. miután régebben hans apel volt nyugatnémet hadügyminiszter „nyugdíjra éretinek”, minősítette a holland nato-diplomatát - a szombati bécsi lapban megjelent interjúban most genscher nyíltan és határozottan „rende

lg

kül

- 33 -

1983.04.09.

utasította, Lunsöt, amikor kijelentette: ausztria védelmi képessége egyes egyedül ausztriára tartozik, senki másra. minden ország védelmi politikája, annak eldöntése, hogy a rendelkezésre álló erők elegendők-e a védelem biztosítására - az illető ország szuverén belügyének számít. mint emlékeztet, alig egy hete a nato főtítkára kétségbe vonta a semleges ausztria védelmi képességét, amely kijelentést az osztrák vezetők a semleges ország belügyeibe való durva és megengedhetetlen beavatkozásnak minősítették és szigoruan visszautasították.

sz/dj pi

12.12 090483 2226

-. -

sk0041 4 230 mtik1043

kieg ad mtik 1030 /kambodzsai külügyi/

phnom penh, 1983. április 9. /spk/ - a kambodzsai külügyi nyilatkozat szövegét hun sen kambodzsai külügyminiszter távirat formájában eljuttatta javier pérez de cuellar ensz-főtítkárhoz, és azt kérte tőle, hogy a szöveget hivatalos dokumentumként köröztesse a világszervezetben.

kj pi

12.15 090483 0344

-. -

sk0042 4 230 mtik1044

lengyel tanácskozások /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983. április 9. /mti/ - a március-végi országos munkásaktív-értekezleten elhangzott javaslatokkal, és a külkereskedelemmel foglalkozott hétvégi ülésén a lengyel kormány elnöksége. a testület helyt adott számos olyan indítványnak, amelyet a nagyüzemi munkásság képviselői terjesztettek elő. ennek értelmében a pénzügyminiszter utasítást kapott, hogy gyorsítsa meg a lakossági jövedelmek felmérését, különös tekintettel a magánszektorra. /a nyilvántartási akciók alól kivételt képeznek az egyéni parasztok/.

lg

a kormányelnökség a munkások képviselőinek kezdeményezésére úgy határozott, hogy kötelezni kell a vállalatokat az adminisztratív munkakörben dolgozók számának csökkentésére. ugyancsak helyesnek minősítette azt a javaslatot, hogy a jól dolgozó, az önköltséget csökkentő vállalatok élvezzenek elsőbbséget a nyers- és alapanyagokkal való ellátásban.

a munkásaktív-értekezleten sok bírálat hangzott el azzal kapcsolatban, hogy az infláció-ellenes program tervezete kilátásba helyezi a szövetkezeti lakásokhoz szükséges belépő összeg 5-10 százalékos felemelését. ennek nyomán a kormányelnökség úgy döntött, hogy a kérdés további konzultációra szorul. meg kell vizsgálni például, hogyan tudnának a vállalatok nagyobb támogatást nyújtani lakásra váró dolgozóknak.

ugyancsak a munkásaktív-értekezleten elhangzott felszólalások nyomán úgy döntöttek, hogy a jövőben nem kapnak majd jegyet élelmiszerre és iparcikkekre a munkakerülőnek minősülő személyek. /egyelőre nem ismeretes, mikortól lép hatályba az intézkedés. mindenesetre: április eleje óta folyik azoknak a nyilvántartásba vétele, akiknek három hónapnál hosszabb ideje nincs munkaviszonyuk./

a külkereskedelmet illetően a kormány elnöksége megerősítette, hogy az 1985-ig tartó tervidőszakban is a szovjetunió és a többi szocialista állam lesz az ország fő partnere. a szocialista országokkal való áruforgalmat ez idő alatt évi 8-9 százalékkal kívánják növelni. /folyt./

kn pi

12.40 090483 2064

-.-

sk0043 4 230 mtik1046

sziria - pfsz - arab csucs /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. április 9. /mti/ - miközben az egyesült államok fokozott nyomást gyakorol husszein jordániai királyra avégett, hogy a reagan-terv alapján csatlakozzék a camp david-i alku kibővítését és továbbvitelét célzó közel-keleti tárgyalásokhoz, változatlanul bizonytalan, sőt valószínűtlen, hogy a hasemita uralkodó megkaphatja a palesztinai felszabadítási szervezettől és az arab országok közösségétől kért tárgyalási felhatalmazást. ugyanakkor teljességgel kizárt, hogy husszein egyoldaluan, palesztin-arab jóváhagyás nélkül vállalja az „új szadat”, minden szempontból hátrányos szerepét.

leg

bár a jordániai-palesztin párbeszéd folytatódik, a pfsz vezetősége nem adott és a nyílt szakadás veszélye nélkül nem is adhat felhatalmazást husszein királynak arra, hogy a palesztin nép nevében, a reagan-terv alapján tárgyaljon izraellel és az egyesült államokkal az izraeli megszállás alatt lévő ciszjordánia és gaza sorsáról. a pfsz ezzel szemben - mint faruk kaddumi, a politikai osztály vezetője kifejtette - egy arab küldöttség teljes jogú tagjaként kész részt venni a közel-keleti konfliktus békés rendezésére irányuló nemzetközi erőfeszítésekben. a pfsz vezetősége arra a következtetésre jutott, hogy csupán a marokkó által kezdeményezett rendkívüli arab csucsértekezlet kínálhat kiutat a belső és arabközi nézeteltérések zsákutcájából.

nyílt titok, hogy a „jordániai megoldást”, támogató amerikai barát rendszerek - marokkó, szaud-arábia, egyiptom és természetesen jordánia - elképzelhetőnek tartják a tavalyi fezi csucstalálkozón elfogadott arab békeprogram és a reagan-terv „összeházasítását”, az előbbi, mint emlékeztetés, független palesztin államért száll sikkra, az utóbbi viszont jordániával társult önkormányzatra korlátozná a palesztin jogokat. alapvető különbség továbbá, hogy a reagan-terv husszein királyt tekinti a palesztin nép hivatott képviselőjének, míg a fezi csucs megerősítette a pfsz kizárólagos képviselői jogát. /folyt./

bz/th pi

12.54 090483 2069

-.-

sk0044 4 300 mtik1047

sziria-pfsz-arab csucs /2.rész/

a haladó, antiimperialista arab rendszerek szembehelyezkednek a kapitulációval felérő megalkuvás gondolatával. sziria például eleve fenntartással fogadta a rendkívüli arab csucs összehívásának tervét. a tigrin című kormánylap szombaton, tehát a marokkói és a szaud-arábiai külügyminiszter damaszkuszi látogatása után újólágg leszögezte, hogy sziria ellenzi az elfogadható maximumnak tekintett fezi program bármifajta módosítását, s azt vallja, hogy az esetleges arab csucs szerepe nem terjedhet túl az arab liga hetes bizottsága által kifejtett tevékenység értékelésén. egyelőre nem ismeretes, hány arab ország fogadta el a marokkói meghívást, s az sem, hogy hányan kötötték feltételhez a részvételt. fahd szaudi király előbb telefonbeszélgetésben, majd külügyminisztere útján próbálta meggyőzni haféz asszad sziriai elnököt a csucs és a részvétel fontosságáról.

leg

közben musztafa tlassz szíriai hadügyminiszter az as-sark című bejruti lapnak adott interjújában megerősítette, hogy amennyiben Izrael kivonja csapatait Libanonból, Szíria is „bizonyosan” ugyanezt teszi, de ha Libanon a Camp David-ihez hasonló egyezményt ír alá, akkor Szíria nem köteles fedezni a Libanon és Szíria számára egyaránt veszélyes lépést.

Tlassz elmondta, hogy a Szovjetunió a hadászati egyensúly biztosítására törekszik egy szíriai-izraeli katonai konfliktus esetére, majd hangsúlyozta, hogy a Szíria által kapott új szovjet fegyvereket szíriai személyzet kezeli.

Péntek este két egymást követő rakétatámadás érte a többnemzetiségű haderő Bejrutban állomásozó francia egységének állásait, de egyik sem követelt áldozatokat.

bz/dj pi

13.00 090483 1681

--

sk0045 4 230 mtik1045

Lengyel tanácskozások /2.rész/

Ugyancsak a hétfőn befejezte kétnapos ülését a Szejm mellett működő társadalmi-gazdasági tanács, amely a hároméves terv valamint az infláció-ellenes és a takarékosági program tervezetét vizsgálta és véleményezte. Az alapvető célokkal a testület egyetértett, néhány kérdésben azonban, főként az infláció-ellenes programot illetően, módosító javaslatokat tett. Helytellenitette például a szövetkezeti lakások belépő összegének felemelését, és azt indítványozta, hogy inkább az állami- és a magánlakások karbantartásának állami dotációját szüntessék meg, a karbantartási, javítási költségeket pedig a lakberek emeléséből fedezzék. A programban kilátásba helyezett ugynevezett kiegyenlítő adóval kapcsolatban úgy foglaltak állást, hogy azt ne az átlagbérnél másképpen, hanem háromszor nagyobb jövedelmek után kelljen csak fizetni. Állásfoglalását a társadalmi-gazdasági tanács a Szejm elé terjeszti, amely valószínűleg még ebben a hónapban második olvasásban ismét megvitatja a hároméves tervet és a hozzá szervesen kapcsolódó két kormány-programot.

kn/th pi

13.32 090483 1110

hg

--

sk0046 4 300 mtik1048

szkp kb, minisztertanács - közös határozat

Moszkva, 1983. április 9. /mti/ - a mezőgazdasági termelés fejlesztése érdekében hozott közös határozatot az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió minisztertanácsa a mezőgazdasági üzemek gépellátásának javításáról.

A határozat felhívja rá a figyelmet, hogy a Szovjetunió élelmiszerprogramjában szereplő feladatok teljesítésének nagyon fontos feltétele a mezőgazdasági üzemek hatékonyabb műszaki eszközökkel való ellátása. Az e téren elért kétségtelen eredmények ellenére a szovjet ipar által a mezőgazdaság számára gyártott gépek és berendezések egy része még nem mindenben felel meg a mai követelményeknek.

Ezért a határozat értelmében az 1990-ig terjedő időszakban a szovjet iparnak jelentősen javítani kell a mezőgazdasági gépek minőségét és műszaki színvonalát. A mostaniaknál megbízhatóbb és hosszabb időn át működőképes, termelékenyebb, kevesebb anyag felhasználásával készült és kevesebb energiát fogyasztó gépeket és berendezéseket kell gyártania a mezőgazdaság számára. A határozat ezzel kapcsolatban részletesen megszabja a Szovjetunió egyes minisztériumainak és ágazati főhatóságainak feladatait is.

fl/dj mj

13.59 090483 1199

--

sk0047 4 300 mtik1049

etna - láva- és dühkitörés

Róma, 1983. április 9. /mti/ - Szombaton ismét fokozódott az Etna tűzhányó tevékenysége. A szicíliai vulkán kürtőjében, mintegy 2300 méter magasságban, újabb, az eddiginél nagyobb lávaömlés kezdődött. A kizuduló magma óránkénti 10 kilométeres haladási sebessége nagyobb, mint az elmúlt héten mért ömlése.

Noha lakott települést továbbra sem fenyeget közvetlen veszély, biztonsági okokból kiürítettek egy több ezer hektoliteres fűtőolajtárolót.

A vulkánkitörés alkalmat adott két miniszternek is, hogy a közvélemény elé tárja: az állami költségvetés nem biztosítja a kívánt összeget a nemzetközi hírvulkánológia számára, de még a tűzhányók ellenőrzésére sem.

ll

az ügy politikai háttére sem közömbös: a kereszténydemokrata giovanni goria kincstárügyi miniszter utasította el a szocialista loris fortuna, a polgári védelem miniszteri rangú főbiztosának, valamint a szociáldemokrata luigi romita, a tudományos és műszaki ügyek koordinálásával megbízott miniszter kérelmét és a politikai összefüggésre mindketten célzást tettek. fortuna a lemondást is kilátásba helyezte, ha a kormány nem bocsátja rendelkezésre a kért összeget.

... kir/dj mj

14.09 090483 1201

--

sk0048 4 230 mtik1050

izraeli kp

róma, 1983. április 9. /taszsz/ - az izraeli kommunista párt központi bizottságának politikai bizottsága nyilatkozatot tett közzé, amelyben arra hívja fel a figyelmet, hogy begin kormánya újabb agresszív háborút készít elő szíria ellen.

a taszsz szovjet hírügynökség rómába érkezett hírek alapján számolt be a közleményről.

libanonban immár tizedik hónapja tart a véres háború. a szíria elleni készülődés nyomán a szovjetunió kormány szigorú figyelmeztetést tett közzé. a szovjetunió ugyanis szeretné magakadályozni egy újabb háború kirobbanását a közel-keleten és a helyzet politikai rendezését akarja elérni. a közel-keleti válság oka, hogy izrael továbbra is megszállva tartja libanont, nem hajlandó elismerni a palesztinai arab nép jogait, különösen az önálló államalapításra vonatkozó jogot.

egy új háború veszélyét hordozzák magukban az egyesült államok ama szándékai is, hogy uralkodni akarnak a közel-keleten és újabb katonai támaszpontokat akarnak szerezni - mutat rá az izraeli kommunista párt kb politikai bizottságának nyilatkozata.

... pc mj

14.28 090483 1102

--

sk0049 4 230 mtik1051

ausztrália - egyesült államok

canberra, 1983. április 9. /taszsz/ - az egyesült államok és szövetségesei továbbra is nyomást gyakorolnak ausztrália új munkáspárti kormányára, mert programjában a párt azt ígérte, hogy az eddiginél függetlenebb katonapolitikát kíván folytatni és csökkenteni akarja washingtonnal szembeni katonai kötelezettségeit.

az ausztrál vezetők meggyőzésére érkezett canberrába, a nato képviselőjében gilles lamontagne kanadai hadügyminiszter.

a minisztert fogadta robert hawke ausztrál kormányfő és gordon scholes hadügyminiszter. a megbeszéléseken a nato megbízottja figyelmeztette vendéglátóit, hogy „ausztráliát is fenyegeti a szovjetunió,, és reagan elnök, valamint a pentagon egyáltalán nem tulozza el, amikor a világot a „szovjet veszélyre,, figyelmezteti.

lamontagne ugyanakkor szeretett volna olyan ígéretet kapni a munkáspárti kormánytól, hogy az egyesült államok továbbra is minden korlátozás nélkül használhatja eddigi ausztráliai légitámaszpontjait. ezek a támaszpontok a közös kanadai-amerikai észak-amerikai légvédelmi parancsnokság /norad/ felügyelete alá tartoznak.

... pc mj

14.36 090483 1151

--

sk0050 4 230 mtik1052

támadás a szovjet konzulátus ellen

párizs, 1983. április 9. /taszsz/ - szombatra virradó éjjel ismeretlen tettesek lövéseket adtak le a marseille-i szovjet konzulátus épületére - jelentette az afp francia hírügynökség megbízható forrásokra hivatkozva. az épület homlokzatába 13 golyó furódott. a támadók gépkocsin elmenekültek.

... wr mj

14.41 090483 0356

--

sk0051 4 300 mtik1053

szovjet tudósok leszerelési felhívása

moszkva, 1983. április 9. /mti/ - a fegyverkezési hajsza elleni fellépésre, a leszerelés gondolatának támogatására szólította fel társait, a világ tudósait a szovjet tudományos élet 244 vezető személyisége. a felhívás aláírói között olyan világhírű tudósok szerepelnek, mint anatólij alekszandrov, viktor ambarcumjan, georgij arbatov, abel aganbegjan, oleg bogomolov, jevgenyij csazov akadémikusok.

a dokumentum megállapítja, hogy a népek biztonságát kizárólag a nukleáris leszerelés biztosíthatja. reagan elnök március 23-i beszédében mégis egy másik választást javasolt. bejelentette, egy állítólag kizárólag védelmi célokat szolgáló, a földön és a világűrben elhelyezett fegyverekből álló rakétaelhárító rendszer létrehozását, azt állítva, hogy ez megteremti az egyesült államok számára a teljes biztonságot egy általános nukleáris konfliktus esetére.

azoknak az ismereteknek az alapján, amelyekkel mint tudósok rendelkezünk, s a nukleáris fegyver természetét figyelembevéve teljes felelősséggel kijelentjük, hogy nukleáris háboruban nincs hatékony védelmi eszköz, s annak létrehozása gyakorlatilag lehetetlen - állapítja meg a szovjet tudósok felhívása, emlékeztetve arra is, hogy hasonló megállapításra jutottak a világ 36 országa akadémiainak, köztük az egyesült államok nemzeti akadémiajának, a brit királyi társaságnak, a francia tudományos akadémiajának a tagjai is.

egy olyan „védelmi fegyver”, amelyről az amerikai elnök beszélt, gyakorlatilag semmit sem ad annak az országnak, amelyet váratlan, nagyerejű támadás ér, mivel képtelen megvédeni a lakosság többségét. a rakétaelhárító fegyverekre inkább annak van szüksége, aki maga készül támadásra és csökkenteni akarja a válaszcsepés erejét. az amerikai elnök kijelentései tehát csak arra jók, hogy veszélyes illuziókat keltsenek, s elindítsák a fegyverkezési hajsza újabb, a korábbiaknál is fenyegetőbb fordulóját. szilárd meggyőződésünk, hogy ez a lépés jelentősen gyengíti a nemzetközi biztonságot, s ezen belül magának az egyesült államoknak a biztonságát is - hangsúlyozza a szovjet tudósok felhívása.

fl/dj mj

14.48 090483 2156

--

sk0052 4 230 mtik1054

szovjet diplomaták - komszomszokaja pravda

moszkva, 1983. április 9. /mti/ - a franciaországból kiutasított szovjet diplomatákról, újságírókról és kereskedelmi képviselői dolgozókról ír szombati számában a komszomszokaja pravda. a lap megállapítja, hogy a kiutasítottaknak nincs mit szégyenkezniük, hisz a francia hatóságok önkényes intézkedése miatt félbehagyni kényszerült munkájuk a két ország kölcsönösen előnyös, baráti kapcsolatainak fejlődését szolgálta.

a moszkvai lap véleménye szerint ez a szovjetellenes lépés csak az egyesült államoknak kedvezhet, amely arra törekszik, hogy szovjetellenes hisztériát keltsen Európában, s ebben a légkörben végrehajtsa rakétaírnak tervezett telepítését. a komszomszokaja pravda tudósítója ezzel kapcsolatban arra is felhívja a figyelmet, hogy a francia döntésből még semmi sem volt ismeretes, amikor a the new york times jól értesült diplomáciai forrásokra hivatkozva már arról írt, hogy a francia hatóságok politikai akcióra készülnek szovjet diplomaták ellen. ez az egész durva színjáték szellemét és stílusát tekintve túlságosan is egy amerikai forgatókönyvre emlékeztet - állapítja meg a szovjet ifjúsági lap párizsi tudósítója.

a cikk végezetül hangsúlyozza: a szovjet-francia kapcsolatok, mint ezt történetük is bizonyítja, a béke ügyét szolgálták és szolgálják Európában és az egész világon. aki e kapcsolatok ellen tör, az súlyos felelősséget vállal magára, többek között saját népével szemben is.

fl/jp mj

14.58 090483 1497

el

--

sk0053 4 230 mtik1055

chilei kp - nyilatkozat

buenos aires, 1983. április 9. /taszsz/ - az illegalitásban működő chilei kommunista párt santiagoóban terjesztett nyilatkozatában az ország helyzetét elemzi. chile - olvasható az elemzésben - mély válságot él át, s ezért az elsődleges felelősség pinochetet, a katonai-fasiszta diktatura vezetőjét és társait terheli. a külföldi nagytőke kiszolgálói csődbe vitték az országot, a lakosságot munkanélküliségre, éhezésre és nyomorra kárhoztatják. a rezsím intézkedései teljességgel alkalmatlanok arra, hogy megoldják az országra neeheredő nyomasztó problémákat.

a chilei nép - hangsúlyozza a nyilatkozat - változást követel. a kormányzattal szemben kialakult ellenzék még sosem volt ilyen széleskörű, mint ma. a rezsím ellen nem csak a baloldal és a centrum lép fel, hanem még konzervatív körök is. ezek az erők valamennyien az erőszak és az üldöztetések beszüntetését, a demokrácia helyreállítását követelik. természetesen, senki sem hisz e követelések teljesítésében, amíg a hatalmat pinochet diktátor gyakorolja, aki maga is leszögezte, hogy nem hajlandó változtatni politikáján.

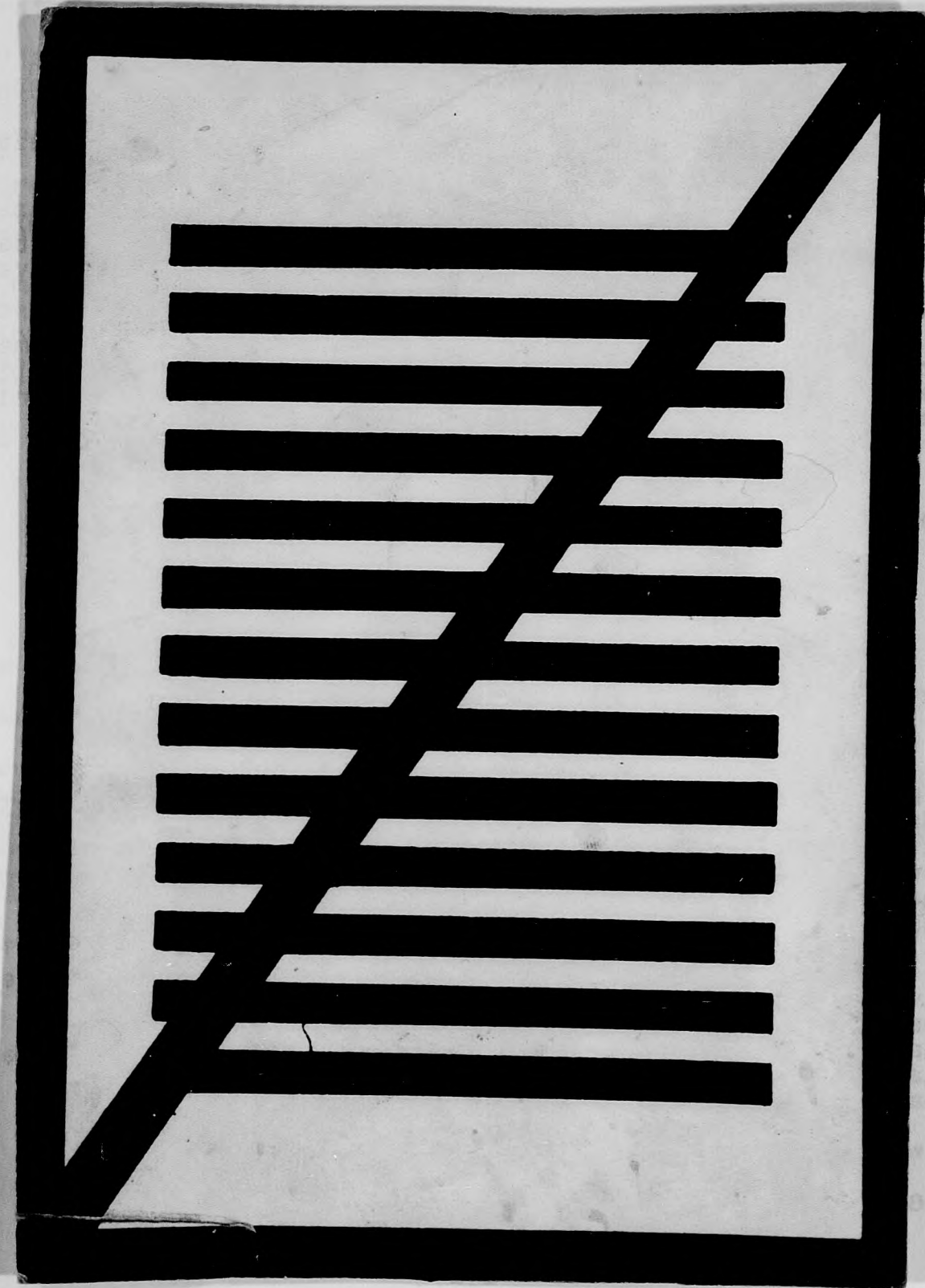
chilének széles, demokratikus alapokon nyugvó szilárd kormányra van szüksége, olyanra, amely tömöríti a pinochettel szembehelyezkedő összes erőket. csak egy ilyen kormány képes arra, hogy az országot kivezesse a mély válságból, szabad és általános választások megtartásával alkotmányozó nemzetgyűlést hozzon létre, s megoldja az ország problémáit. a chilei kommunista párt akcióegységre szólítja fel az összes ellenzéki erőtés közös tervet sürget pinochet megdöntésére.

ml mj

15.41 090483 1609

ml

-.-

sk0055 4 230 mtik1058

usa - ecuador

washington, 1983. április 9. /ap, taszsz/ - ronald reagan amerikai elnök péntek este a fehér házban az egyesült államokban tartózkodó osvaldo hurtado ecuadori elnökkel tárgyalta a megbeszélésen mindenképp a latin-amerikai országokra nehezedő súlyos gazdasági problémákról volt szó.

reagan a tárgyalások után újságírók előtt elismerte, hogy „a nyugati félteke számos országát szorongató súlyos gazdasági bajok sújtják, s ezek áthidalása csak „együttműködés kialakításával lehetséges,„.

osvaldo hurtado arra hívta fel a figyelmet, hogy a dél-amerikai országok súlyos gazdasági gondjai mélyreható szociális és politikai következményekkel járhatnak. washingtoni sajtójelentések szerint ecuador külföldi adóssága eléri a 6,3 milliárd dollárt.

ml mj

16.09 090483 0796

--

sk0056 4 230 mtik1059

Lambsdorff

bonn, 1983. április 9. /dpa/ - otto lambsdorff nyugatnémet gazdasági miniszter a süddeutsche rundfunk rádióállomásnak szombaton adott nyilatkozatában fellépett az amerikai kormány azon kísérlete ellen, amely az nszk-t megpróbálja rákényszeríteni a szovjetunióval és más szocialista országokkal folytatott kölcsönösen előnyös kereskedelem korlátozására.

Lambsdorff a lehetséges negatív politikai következményekre utalván, óva intette az egyesült államokat a kelet-nyugati kereskedelem korlátozását célzó túlzott követelésektől. a nyugatnémet gazdasági miniszter megállapította, hogy a kereskedelem korlátozása csupán tovább súlyosbíthatná az nszk-ban a munkanélküliséget.

wr mj

16.38 090483 0715

--

sk0057 4 230 mtik1060

brit-szaudi tárgyalások

rijad, 1983. április 9. /ap/ - francis pym brit külügyminiszter szombaton rijadban megkezdte tárgyalásait szaud al-fejszál herceggel, szaud arabia külügyminiszterével az arab-izraeli szembenállásról és a brit-szaudi kapcsolatokról. jólétesült körök szerint a megbeszélések első napján főleg a palesztin kérdésről, az irak-iráni háborúról és a perzsa-öbölben terjedő olajfolt kérdéséről volt szó. a londoni külügyminiszter pénteken érkezett rijadba, az öböl-menti országokban teendő körútjának első állomására.

a mostani találkozó az első közvetlen kapcsolatfelvétel január óta. akkor a két ország között azért romlottak meg a kapcsolatok, mert londonban nem voltak hajlandók fogadni a palesztinai felszabadítási szervezet egyik tisztségviselőjét, aki az arab liga küldöttségének tagjaként érkezett nagy-britanniába.

ml mj

16.41 090483 0873

--

sk0058 4 230 mtik1061

amerikai fegyverek - thaiföld

bangkok, 1983. április 9. /upi/ - szombaton - a tervezettnél korábbi időpontban - megérkeztek thaiföldre az első amerikai fegyverszállítmányok. bangkokban az amerikai nagykövetség szóvivője közölte, hogy a föld-levegő rakétákat a fülöp-szigeteken lévő amerikai légitámaszpontonról vitték thaiföldre egy négymotoros c-130-as szállítórepülővel. hétfőre további két szállítórepülőgépet várnak bangkokba. ezek az egyesült államokból továbbítanak tüzérségi fegyvereket és lőszert thaiföldre.

wr mj

17.12 090483 0542

--

sk0059 4 230 mtik1063

challenger-/1.rész/

embargó a feloldásig

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 9. /mti/ - ötnapos vállalkozásának befejeztével szombaton, közép-európai idő szerint 20 óra 53 perckor sikeresen földetért a challenger nevű amerikai űrrepülőgép, fedélzetén négy asztronautával.

a challenger az űrkomp-flotta második hajója. a columbia másfél év alatt öt sikeres repülést hajtott végre, s most „nagyjavításon” van.

a challenger próbarepülése a jelek szerint hibátlanul sikerült, s amikor futóműve a kaliforniai edwards légitámaszponton megérintette a földet, paul j. weitz űrrepülőgép-parancsnok, bobko, musgrave és peterson, a legénység másik három tagja a jól végzett munka örömeivel készülődött a kiszálláshoz.

az a tény, hogy a challenger egyik fontos kísérlete - a tdrs-1. műhold pályára vezérlése - egyelőre nem sikerült, nem rajtuk mulott, hanem a boeing műveken. a műhold hajtóműve ugyanis nem a tervezettnek megfelelően működött, s az űrkutatás történetének legdrágább műholdja jelenleg a tervezettnél alacsonyabb pályán kering a föld körül. feladatának végrehajtása viszont azt kívánná, hogy a föld egy megadott pontja felett legyen 36 ezer kilométer magasságban. a nasa szakértői szerint a jövő héten a tdrs-1. kisebb segédhajtóműveinek üzembe helyezésével a műholdat valószínűleg sikerül a tervezett pályájára juttatni.

jól vizsgázott a próbarepülésen maga az űrrepülőgép, valamint az új „űrszerelő öltöny”, amelyet musgrave és peterson próbált ki osztrákországon egy igen kiadós, négyórás űrséta keretében. az űrkosztümöt kifejezetten kozmikus szerelési munkák elvégzése céljából készítették, s első alkalmazását jövő áprilisra tervezik, amikor egy meghibásodott amerikai műholdat javítanak meg földkörüli pályán. /folyt./

br/jp mj

17.36 090483 1846

--

sk0060 4 230 mtik1064

challenger - /2. rész/

embargó a feloldásig

szombaton az űrhajósok közép-európai idő szerint 13 órakor ébredtek, s hamarosan megkezdtek az előkészületeket a leszálláshoz. mindenkinek előtt valamennyien lenyeltek vagy féltucat só-tablettát, hogy utána jónéhány pohár vizet hajthassanak le. a szervezet nedvességtartalmának fokozása ugyanis fontos a leszállási túlterhelések elviseléséhez. közép-európai idő szerint 16.30-kor az asztronauták lezárták a challenger fedélzeti rakodóterét, majd a felszállás után ideiglenesen eltávolított pilótaüléseket szerelték vissza.

ezután a challenger legénysége az ülésekhez szijazta magát, s 19 óra 52 perckor 2 percre és 9 másodpercre bekapcsolták a challenger rakétahajtóművét, amely letéritette az űrkompot pályájáról. a challenger 20 óra 13 perckor belépett a föld atmoszférájába, 20 óra 53 perckor pedig simán leszállt az edwards légitámaszpont területén.

az első orvosi vizsgálatok tanúsága szerint az űrkomp legénységének tagjai, akik mind a négyen elsőízben jártak az űrben, jól érzik magukat.

mj/jp

17.41 090483 1109

--

sk0061 4 230 mtik1065

béketüntetések

róma, 1983. április 9. /taszsz/ - szombaton, a békeharc és a nukleáris fenyegetés elleni küzdelem napján olaszországban az ország minden részéről tizezrek gyűltek össze a szicíliai comiso közelében lévő amerikai katonai támaszpont előtt. a tüntetők - köztük demokratikus pártok és szakszervezetek képviselői, több szicíliai város polgármestere, egyházi személyiségek - öröket állítottak annak a repülőternek a bejáratához, ahol egy évvel ezelőtt a szicíliaiak többségének akarata ellenére megkezdődött a 112 amerikai robotrepülőgép indítóállásainak kiépítése.

ll

a comisói tömegdemonstrációval egyidejűleg béketüntetések voltak rómban, vicenzában és szardinia szigetén is, ahol a nato jelentős katonai létesítményei vannak.

x x x

nyugat-berlin, 1983. április 9. /taszsz/ - nyugat-berliniek százai - kommunisták, szociáldemokraták, társadalmi és ifjúsági szervezetek aktivistái - vettek részt azon a „békefórumon”, amelyet a nyugat-berlini szocialista egységpárt kezdeményezett. a résztvevők határozottan elítélték washingtonnak és a nato-nak az újabb amerikai közép-hatótávolságu rakéták nyugat-európai telepítését célzó tevékenységét, ugyanakkor üdvözölték a szovjetunió és a szocialista országok békejavaslatait.

wr mj

17.51 090483 1275

--

sk0062 4 230 mtik1066

kennedy-mx-rakéták

washington, 1983. április 9. /mti/ - „szemfényvesztő fegyverzetkorlátozásnak”, minősítette szombati beszédében edward kennedy amerikai szenátor, a demokrata párt egyik vezéralakja a reagan-féle leszerelési politikát. kennedy szerint az mx-rakéta programot a kongresszusnak minden ésszerű megfontolás alapján le kellene szavaznia.

a szenátor, aki john kennedy elnök 1963. évi leszerelési tárgyú beszédének huszadik évfordulóján beszélt washingtonban, igen élesen bírálta reagan fegyverkezési politikáját. „el kell utasítanunk azt az ostoba elméletet, hogy csak akkor csökkenthetjük a bombák számát holnap, ha ma folytatjuk felhalmozásukat”, - mondotta.

edward kennedy szerint az mx-rakéta reagan számára nem „tárgyalási ösztönzőként”, szolgál, mint a fehér ház állítja, hanem csupán az öncélú fegyverkezési kampány része. az mx-rakéta telepítésére vonatkozó legújabb tervezetet a reagan által megbízott szakértői bizottság a jövő hét elején terjeszti elő.

ll

kennedy felszólította a kongresszust, hogy „vegye el”, az elnöktől ezt a veszélyes fegyvert. „ideje, hogy az egyesült államok elnöke elismerje: az mx tévedés volt. az mx rendeltetés és otthon nélküli fegyver”, - mondta a szenátor.

br/jp mj

18.02 090483 1260

--

sk0063 4 230 mtik1067

szocialista internacionálé

albufeira, 1983. április 9. /dpa/ap/ a portugáliai albufeirában szombaton leszerelési kérdések megvitatásával folytatta munkáját a szocialista internacionálé kongresszusa. egon bahr, a nyugatnémet szociáldemokrata párt, az spd leszerelési szakértője felszólalásában bírálta az egyesült államokat, amiért a szovjetunióval szemben egyoldalú erőfölény kialakítására törekszik. kijelentette, nehezen valósítható meg ronald reagan amerikai elnöknek az az elképzelése, hogy az egyesült államok „sebezhetetlenné”, válják, miközben a másik nagyhatalom, a szovjetunió továbbra is „sebezhető”, marad. az amerikai program - mondotta - az erőfölényen alapul, s ezért az spd szembehelyezkedik vele.

michael foot, a brit munkáspárt vezetője leszögezte, hogy pártja ellenzi újabb raketafegyverek nyugat-európába való telepítését. hangsúlyozta, a genfben folyó szovjet-amerikai leszerelési tárgyalásokon csak akkor várható siker, ha a szembenálló felek nukleáris fegyvertárába beleszámítják a brit és francia nukleáris erőket is.

kalevi sorsa, a finn szociáldemokraták vezetője felszólította az egyesült államokat és a szovjetuniót, irjanak alá ideiglenes megállapodást, ha genfben az év végéig nem sikerült áttörést elérniük. kifejtette pártjának azt a véleményét, hogy a nemzetközi helyzet romlásának megakadályozása azonnali és energikus lépéseket tesz szükségessé.

bettino craxi, az olasz szocialista párt vezetője „kiegyensúlyozott, jóhiszemű és demagóg propagandától mentes”, leszerelési tárgyalásokat sürgetett. reagan nullaváltoztatát a valóságtól elrugaszkodottnak nevezte, majd felszólította a szovjetuniót, hogy saját rakétái egy részének leépítésével „tegyen engedményt”, -

ll

szocialista internacionálé négy napos kongresszusán a világ 60 országának szociáldemokrata pártjai vesznek részt. a kongresszus vasárnap zárónyilatkozat elfogadásával fejezi be munkáját.

ml mj
18.05 090483 1934

--

sk0064 4 230 mtik1068

rövid hírek

mubarak

dzsakarta, 1983. április 9. /afp/reuter/upi/mena/ - hoszni mubarak egyiptomi elnök szombaton - ázsiai körútjának utolsó állomásaként - háromnapos hivatalos látogatásra dzsakartába érkezett. mubarakot, aki korábban kínában, a kndk-ban és japán-ban tett látogatást, az indonéz főváros repülőterén suharto elnök fogadta.

falklandi gyászolók

port stanley, 1983. április 9. /reuter/ - özvegyek, gyerekek és szülők, a falkland /malvin/-szigetekért folytatott háborúban elesett 255 brit katona hozzátartozói, szombattól kezdődően négy napon át családtagjaikra emlékeznek az argentinától visszaszerzett szigeteken. az 541 hozzátartozó látogatásának költségeit a brit kormány fedezi.

korzikai robbantások

ajaccio, 1983. április 9. /reuter/ - szombatra virradóan husz percen belül 9 pokolgép robbant a korzikai ajaccióban - jelentette a rendőrség. a robbanások a „kontinensbeli”, franciák tulajdonában lévő épületekben és gépkocsikban tettek kárt. személyi sérülés nem történt.

nszk - áradások

hamburg, 1983. április 9. /dpa/ - a heves esőzések miatt az nszk déli-délnyugati részén számos patak és folyó kilépett medréből. a hajózás az érintett területeken szünetel, és egyes településeken egész utcákat kellett lezárni a hömpölygő víz miatt. az időjárás nem sok jóval kecsegtet: szombaton jóformán az nszk egész területén esett.

Me

tóték szófiában

szófia, 1983. április 9. /mti/ - kirobbanó sikerrel mutatta be szombaton a szófiai satirikus színház örkény istván „tóték”, című tragikomédiáját. a premier érdekessége, hogy a társulat a magyar intézetben lévő kamaraszínpadán adta elő a művet. az egy évvel korábban hasonlóan nagy sikerrel bemutatott „macskajáték”, immár a 60. előadáshoz közeledik, s a „tóték”, premierje után is színen marad.

wr ék mj

18.59 090483 1841

--

sk0065 1 230 mtik1069

challenger - embargó feloldása!

1983. április 9. /mti/ - az amerikai ürrepülőgép szombaton 20.54 perckor földet ért. az mtik1063 számú hírünk embargóját ezennel feloldjuk.

mti kulturnus

20.55 090483 0258

--

sk0066 4 800 mtik1071

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0026-ig
budapest, 1983. március 9. /mti/

sk0001 kina-usa - a pingpongtól a teniszig
sk0002 a pingpongtól a teniszig 2.
sk0003 afganisztán - pakisztán
sk0004 benzinár emelés
sk0005 koppenhágai élelmiszervásár
sk0006 alul/nem/öltözött rabló

sk0007 környezetvédő nagypapák
 sk0008 két rövid gazdasági hír
 nagoya: robotok
 peking: kina-vegyesvállalatok
 sk0009 újabb transzatlanti árháború?
 sk0010 mubarak
 sk0011 usa - izrael
 sk0012 thaiföld - amerikai fegyverek
 sk0013 ensz konferencia vége
 sk0014 napóleon adóssága
 sk0015 rövid hírek:
 reykjavik: pérez de cuellar
 belfast: észak-írország - merénylet
 bécs: bécs - tiltakozás
 san francisco: amerikai tengeralattjáró
 sk0016 mikroszkóp és rádiókabaré
 sk0017 japán diplomácia - abe
 sk0018 franciaország - novoje vremja /1.rész/
 sk0019 franciaország - novoje vremja /2.rész/
 sk0020 papandreu-kiprianu
 sk0021 baalbek-merénylet
 sk0022 muzulmán nacionalisták jugoszláviában
 sk0023 fatah - jordánia
 sk0024 77-ek - záróközlemény
 sk0025 kennedy
 sk0026 japán helyhatósági választások
 jp/mj

21.00 090483 1310

--

sk0067 4 800 mtik1072

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0027-sk0053-ig

sk0027 kina - usa
 sk0028 kambodzsai külügyi nyilatkozat
 sk0029 spd - leszerelési tárgyalások
 sk0030 nicaragua
 sk0031 nicaragua - novoje vremja /1.rész/
 sk0032 nicaragua - novoje vremja /2.rész/

sk0033 rövid hírek:
 new york: ensz-konferencia - halasztás?
 berlin: honecker - vilner
 ajaccio: korzika - merényletek
 johannesburg: metánrobbanás
 sk0034 az fkp és a gazdasági megszorító intézkedések /1.rész/
 sk0035 az fkp és a gazdasági megszorító intézkedések /2.rész/
 sk0036 okp kb - berlinguer /1.rész/
 sk0037 okp kb - berlinguer /2.rész/
 sk0038 a szerkesztőségek tájékoztatására!
 a jugoszláv közvélemény a kormányról
 sk0039 a francia hírszerzés afrikában
 sk0040 genscher interjú
 sk0041 kieg ad mtik1030 /kambodzsai külügyi/
 sk0042 lengyel tanácskozások /1.rész/
 sk0043 sziria - pfsz - arab csucs /1.rész/
 sk0044 sziria - pfsz - arab csucs /2.rész/
 sk0045 lengyel tanácskozások /2.rész/
 sk0046 szkp kb, minisztertanács - közös határozat
 sk0047 etna - láva-, és dühkitörés
 sk0048 izraeli kp
 sk0049 ausztrália - egyesült államok
 sk0050 támadás a szovjet konzulátus ellen
 sk0051 szovjet tudósok leszerelési felhívása
 sk0052 szovjet diplomaták - komszomolszkaja pravda
 sk0053 chilei kp - nyilatkozat
 jp/mj

21.01 090483 1462

--

sk0068 4 800 mtik1073

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0054-sk0068-ig

sk0054 rövid hírek:
 moszkva: szovjet miniszteri kinevezések
 london: nkomo
 stockholm: svéd munkáspárt - kommunisták
 georgetown: tengergjog
 luanda: ítélet luandában
 sk0055 usa - ecuador

sk0056 lambsdorff
 sk0057 brit-szaudi tárgyalások
 sk0058 amerikai fegyverek - thaiföld
 sk0059 challenger /1.rész/
 sk0060 challenger /2.rész/
 sk0061 béketüntetések
 sk0062 kennedy - mx-rakéták
 sk0063 szocialista internacionálé
 sk0064 rövid hírek:

dzsakarta: mubarak
 port stanley: falklandi gyászolók
 ajaccio: korzikai robbantások
 hamburg: nszk - áradások
 szófia: tótték szófiában

sk0065 challenger-embargó feloldása!
 sk0066 tartalomjegyzék 1. rész
 sk0067 tartalomjegyzék 2. rész
 sk0068 tartalomjegyzék 3. rész
 mj/jp

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirityi sándor
 meruk józsef

- vége -

21.03 090483 1235

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1

Külföldi hírek

 budapest, 1983. április 10.

kül

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

választások japánban

pietsch lajos, az mti tudósítója írja:

tokió, 1983. április 10. /mti/ - helyhatósági választások kezdődtek vasárnap japánban. szerte az országban helyi idő szerint reggel hét órakor nyitották meg a szavazóhelyiségeket, hogy a mintegy 70 millió szavazásra jogosult állampolgár megválasszon 13 tartományi kormányzót, néhány polgármestert, illetve több ezer, helyi képviselőt. /egyébként épp a választások előestéjén tették közzé: a legfrissebb adatok szerint japán lakossága 118 690 000./

a helyhatósági választások - amelyek második fordulójára április 24-én kerül sor - az idej belpolitikai erőpróbák első szakaszát jelentik. júniusban már a parlamenti felsőházi választások következnek, s egyre több jel utal arra, hogy a nyár folyamán általános választásokat is rendeznek. megfigyelők szerint ennek valószínűsége még inkább növekszik akkor, ha a kormányzó ldp a mostani szavazásból megerősödve kerül ki. általános választások egyébként csak a jövő évben lennének esedékesek, de nakaszone miniszterelnöknek bármikor jogában áll a parlament feloszlatása, azaz új választások kiírása. s ha azokon az ldp csatát nyer, egyben újabb négy évet nyer.

ami a vasárnapi szavazást illeti: a figyelem középpontjában tokió megválasztandó kormányzójának személye áll. a japán főváros önálló tartománynak, s az országos politikai helyzet általános értékmérőjének számít. a konzervatív erők pártfogoltjával szemben a kommunisták és a szocialisták közös jelöltje veszi fel a harcot a

wpf 15 32